ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

29. XII 1989. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА LI ● 70.000 ДИН. ● БРОЈ 1983

СРЕЋНА НОВА 1990.

Немачка 2,50 DEM, Француска 4,50 FRF, САД 1,25 USD, Швајцарска 1,80 CHF, Шведска 8,40 SEK, Аустрија 13,00 ATS, Грчка 180 GRD

РИПЉЕЈ

ВЕРОВАЛИ ИЛИ НЕ!

ЈАПАНЦИ

КОЈИ ЖИВЕ НА ХАВАЈИМА УОЧИ НОВЕ ГОДИНЕ ТРЕБА ДА ВРАТЕ СВЕ ДУГОВЕ, ОЧИСТЕ КУЋУ И ПРИПРЕМЕ ЈЕЛО ЗА ПРАЗНИК. ПРЕМА СТАРОМ ОБИЧАЈУ, 1. ЈАНУАРА **НИШТА НЕ СМЕ ДА СЕ РАДИ.**

ИНДУСИ

НЕ СЛАВЕ НОВУ ГОДИНУ ИСТОГ ДАТУМА. КОД РАЗНИХ РЕЛИГИЈСКИХ ГРУПА ОВАЈ ПРАЗНИК ПАДА У РАЗЛИЧИТО ВРЕМЕ.

СТАРИ ЕГИПКАНИ

СУ ПРОСЛАВЉАЛИ НОВУ ГОДИНУ КАД ВОДЕ НИЛА НАБУЈАЈУ И ПРЕПЛАВЕ ОБАЛУ – БИЛО ЈЕ ТО НАЈЧЕШЋЕ СРЕДИНОМ ЈУНА.

ШКОЛУ ЗА ДЕДА МРАЗА

СВАКЕ ГОДИНЕ, ШИРОМ САД, ПОХАЂА ВИШЕ ОД 3500 ПОЛАЗНИКА. ОНИ НА ЈЕДНОДНЕВНОМ ТЕЧАЈУ УЧЕ КАКО ДА ШТО БОЉЕ И УВЕРЉИВИЈЕ ОБАВЕ СВОЈ ПОСАО.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

●●● сматра се да годишње у Северном мору и Атлантику, због загађења нафтом, угине око 100.000 птица. Али, те процене заснивају се на броју угинулих примерака који стигну на обалу. Овај број, према мишљењу орни-

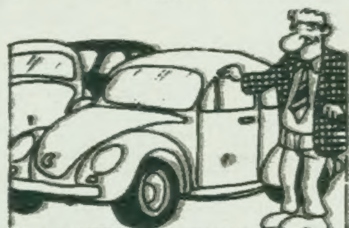
толога, износи тек 10 одсто што значи да у том подручју годишње угине чак милион птица.

●●● у филијалу „Италијанске банке" у граду Тернију стигле су две анонимне поштанске уплатнице: једна на милион лира, а друга на пет милиона. Уз пошиљку је ста-

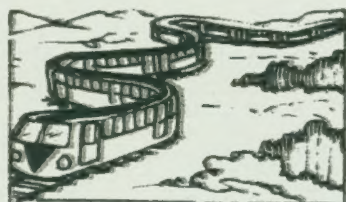
јао и следећи текст: „Ја сам утајивач пореза. Неколико пута до сада сам избегао пореску обевезу. Шаљем вам суму коју је требало да платим, као и урачунату затезну камату".

●●● млади Немац Рајнхард Сокол заљубљеник је у фолксваген „бубу". До данас

је успео да сакупи велику збирку различитих модела овог аутомобила која броји чак 1219 примерака.

●●● најдужи путнички воз саобраћа у Холандији. Композиција састављена од локомотиве и 60 вагона ду-

гачка је километар и 601 метар. Раздаљину од 111 километара, између Ротердама и Ајндховена, прелази за два часа.

●●● снимци које је на удаљености од преко 4.300 милиона километара направила свемирска сонда „Војаџер 2"

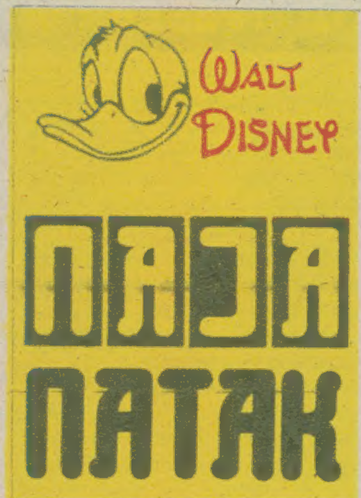

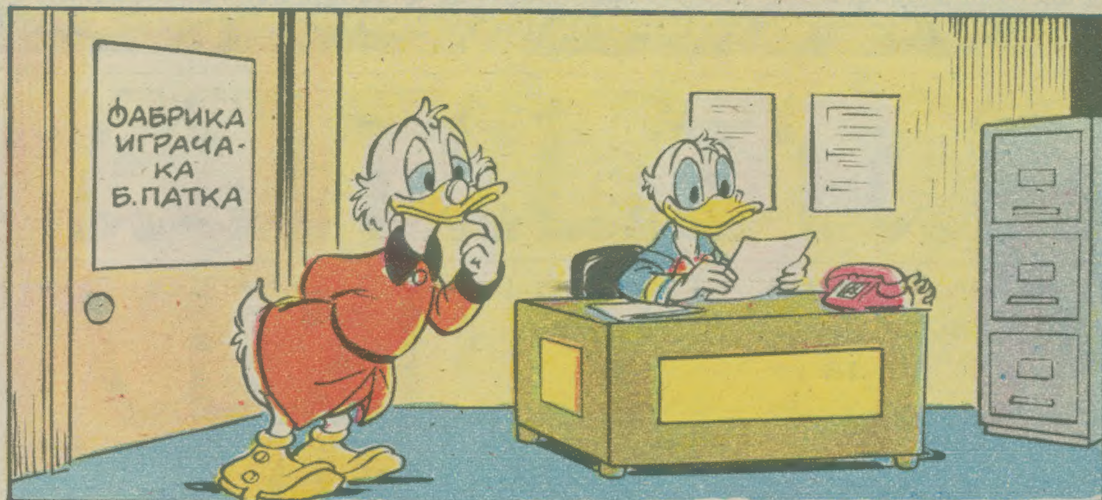
открили су у орбити Нептуна три досад непозната месеца. То значи да ова планета има укупно шест сателита.

●●● Родолфо де Мађо, тридесетчетворогодишњи житељ Милана европски је шампион међу власницима кредитних картица – има их чак 602. Убедљиво највећу збирку на свету поседује Американац Волтер Каваг. Он своје 1173 картице, укупно тешке 15,07 килограма, чува у нарочитим пластичним корицама дугачким 76 метара.

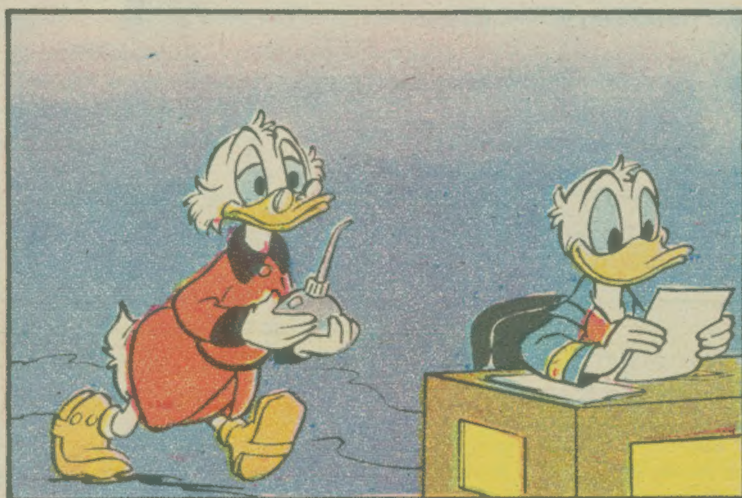

Илустровао: Зоран Петковић-Петко

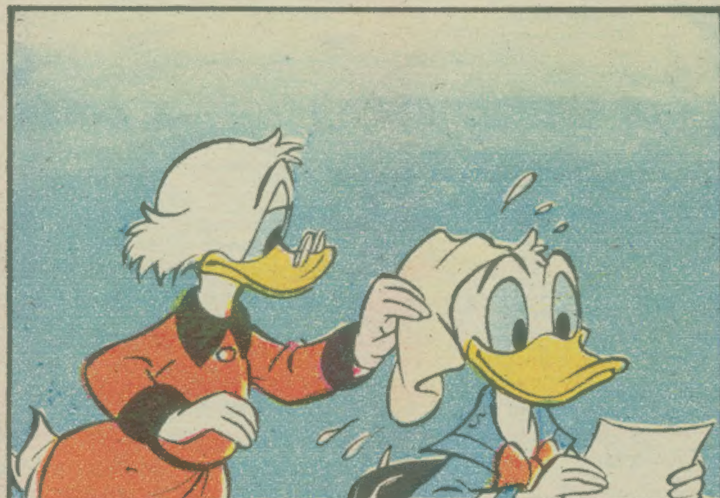

WALT DISNEY
ПАЈА ПАТАК

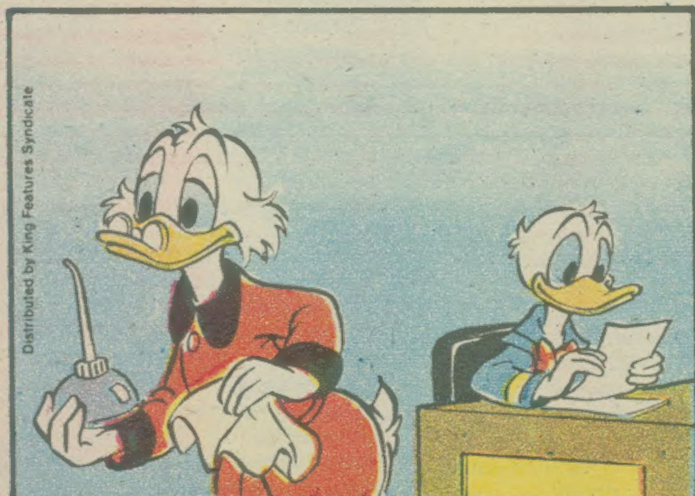

ФАБРИКА ИГРАЧА-КА Б.ПАТКА

ШТРИЦ! ШТРИЦ!

Distributed by King Features Syndicate

ПРЕШЛО МУ У НАВИ-КУ! ТОЛ'КО ЈЕ РАДИО ПРЕД НОВУ ГОДИНУ!
© 1989 The Walt Disney Company All Rights Reserved
7-30

ЈЕДНА САСВИМ (НЕ) ОБИЧНА ПРИЧА ИСПОД ТРЕБЕВИЋА

МАТЕМАТИКА У ЏЕПУ, ДЕЦА У КРИЛУ

Ако је истина да живот пише романе, онда је сасвим извесно да Ахмед Кафеџић заслужује трилогију. Све је кренуло од огласа објављеног у новинама под шифром „Јаблани се повијају”...

Цела прича је у почетку личила на шалу какве се свакодневно збијају. У једној од канцеларија сарајевске „Електропривреде” друштво се лепо забављало читајући огласе у тада популарној рубрици „Женидба-удаја”. У том тренутку наишао је Ахмед Кафеџић, наставник математике запослен у истој фирми, и колегинице Сена и Нађа су, готово углас, предложиле:

– 'Ајде, Ахмеде, немаш цуру, дај оглас а ми ћемо ти изабрати најбољу...

Насмејали су се сви, али је за неколико дана у новинама освануо оглас под шифром „Јаблани се повијају”. Узбуђење је почело да расте, посебно зато што се у истом броју појавио оглас девојке која тражи човека. Шифра је била „Ахмед”. Две шифре су се среле на Миљацки, код Принциповог моста. Знак распознавања била је „Математика” у џепу, уџбеник за један од разреда основне школе.

Фатима Јусуфовић је, без обзира што се спуштао сутон, одмах препознала Ахмеда Кафеџића, због оног уџбеника у џепу. Венчали су се после петнаест дана.

Књига друга

Фатима и Ахмед Кафеџић у браку су већ пуних осамнаест година. Јесенас им се број чланова увећао за још два, 1+1. На свет су дошла два дечака, близанци. Њихово осморо браће и сестара се с осмехом, већ свикло, окупило око слављеничке торте у овећој влажној подрумској просторији недовршене куће у сарајевском насељу Горица.

Ахмед Кафеџић у шали често уме да каже да има „деце десет”, али му фали писта. Више од петнаест година покушава да од општинских отаца добије грађевинску дозволу. Стигла је тек недавно, али сада ваља наћи новац да се заврши.

Најстарија Атифа, студенткиња туризма, Мехмед, ученик трећег разреда Грађевинске, Екрема, која иде у први разред исте школе, те основци Нађа и Ханади, затим Ценана, Селма, Тарик, па близанци у пеленама смењују се, зависно од потреба, на једном каучу у још неомалтерисаној просторији. По овој хладноћи у друге одлазе у зимској одећи.

–Ма, немојте се бринут', свикли смо ми и на горе – покушава Фатима да утеши придошлицу. – Једне године смо сви морали у чизмама да седимо испред шпорета, наишла нека подземна вода, шта ли?! Виђели, онда, неки добри људи – а њих је, вјерујем, понајвише – па нам помогли. Чизме отад носимо само кад је напољу снијег до кољена...

Овогодишњи снег бројна фамилија Кафеџића дочекаће, по свој прилици, у папучама. О томе говори глава породице и овако каже:

– Представник „Марлеса” за Бе-Ха обавијестио ме је да је његова фирма, у сарадњи са „Босном” из Илијаша, спремна да нам направи на мансарди монтажни стан, уз услов да он буде огледни, репрезентативни и да врата увијек буду отворена за све заинтересоване, потенцијалне купце сличног рјешења. А ми смо и иначе људи који воле да се друже...

Књига трећа

Дружења ће, ван сваке сумње, бити у кући Ахмеда и Фатиме Кафеџић. И то посебног. Врло је вероватно да се у њу слију врхунски светски математичари. Наиме, Ахмед је – то знају старији читаоци „Забавника” по огласу који је петнаестак година ишао на страницама наше Мале поште – аутор изузетно популарних џепних издања Математике, Физике и Хемије. Све ово време од тога издржава породицу.

На форматима 5 × 6 центиметара спаковане су збирке формула из математике, физике и хемије које су намењене најширем кругу читалаца. У предговорима се они овако именују: „Основцима, средњошколцима, студентима, КВ радницима, техничарима, инжењерима, економистима, професорима и свим осталим који се занимају за математи-

Групни портрет породице Фатиме и Ахмеда Кафеџића са све децом. Прва здесна је нана, тринаести члан фамилије

ку, физику и хемију". Књижице које могу да се изгубе у длану досад су објављене у двадесетак издања а штампане у преко три милиона примерака. Мало је домаћих аутора који могу да се похвале толиком количином продатог штива.

Ствар је, иначе, прилично једноставна. Некадашњи наставник математике смислио је систем како да на практичан и нимало скуп начин уведе радозналце у тајне, за нас прилично тешких, наука. Човек дâ формуле и на основу њих решаваш проблеме на часу или на радном месту. Ваља, још, истаћи да за овај свој несвакидашњи посао Ахмед Кафеџић има подршку око 30.000 наставника из целе земље који су му и својеврсни сарадници.

Наравно, тешко да је све те формуле и одговарајуће задатке могао сам да уради бивши наставник математике.

– Имам петнаестак младих сарадника, бриљантних математичара без чије помоћи тешко да бих могао и да замислим да све ово радим. По правилу, сви су они ученици Друге математичке гимназије у Сарајеву. Рецимо, Младен Деспић је био шампион свјетске математичке олимпијаде, сада је студент на Универзитету у Берклију, САД. Амер Бешлагић је на истом универзитету професор, а поосвајао је медаља и медаља на три математичке олимпијаде... А сви су они моји сарадници, боље рећи ја њихов...

Сета у гласу човека испод Требевића неизбежна је кад прича о нашим талентованим момцима који су отишли у свет, са свим знањем које су стекли овде. Отуд и идеја да у својој кући, уз помоћ тих бивших сарадника, оснује неку врсту школе за математичаре, да се и на овим просторима „запати" наука без које свет не може даље. У име тога Ахмед Кафеџић је, не тако давно, издао, такође за на длан, осам књига математике од којих две постављају најтеже задатке, и то оне са светских надметања.

За крај ево причице која је могла да иде на почетак. Гласи овако: отац на самрти оставио тројици синова 17 коња с тим да први добије половину, средњи трећину а најмлађи деветину. Питање је како задовољити самохрану децу а коње ипак оставити у животу?

П. Милатовић

СТАРИ НОВОГОДИШЊИ ОБИЧАЈИ

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

ОПАСНО ЈЕ БИТИ КРАЉ

Готово у свим државама старог века крај старе и почетак нове године прослављан је свечано мада у неким од њих ти дани нису протицали без обавезног проливања крви.

У старом Вавилону церемонијал новогодишњег славља крио је у себи веровање да је на прелазу из старе у нову годину у опасности сам краљ као што су, по њиховој митологији, пре стварања света у опасности били богови светлости. Због тога је угроженог краља требало привремено склонити с престола и тако преварити „судбину". Уместо њега на престо је довођен његов заменик: нека њега, а не правог краља, задеси сигурна смрт. Заменик је у почетку биран међу људима с двора, а касније међу преступницима или злочинцима које је у сваком случају чекала смрт. И док се прави краљ крио, а лажни бројао последње дане или сате живота, остали дворани и грађани су славили и „пили мошт, пиво, уље и вино као воду из реке". Када би новогодишње славље прошло, привремени краљ би био погубљен. И његов џелат морао је да умре истог дана.

Каснији извори, међу њима и Херодот, сведоче нам о новогодишњим празновањима код Персијанаца. Последњих десет дана старе године били су, по њиховом веровању, пуни опасности и називани су „дани старе жене". Тај назив је вероватно одјек сећања на митолошку вавилонску прамајку, злу змију-змаја Тијамат. Персијске новогодишње светковине називане су „сакеје" и очигледно су настале из вавилонских празновања.

За време „сакеја" Персијанци би изабрали једног између на смрт осуђених злочинаца и посадили би га на краљевски престо. У краљевој одори он би шетао двором, имао је право да влада и издаје наређења, смео је да једе и пије колико је желео, да пирује, па чак и да ужива у чарима краљевих миљеница. Нико ништа није смео да му ускрати или забрани.

Када би дани новогодишњег славља прошли, привременом краљу свукли би краљевску одећу, избичевали га и обесили (можда разапели или набили на колац – грчка реч „екрамасан" може да има сва три значења).

Временом се овај сурови обичај изгубио мада је сећање на њега још дуго остало. После празника лажног краља не би убили већ би га само отерали с престола и двора, а спалили би лутку која га је представљала.

Новогодишња празновања и обичаји на вавилонском и персијском двору преношена су и у живот обичних људи. На прелазу из старе у нову годину у сваком дому би господар одлазио међу слуге и робове, а један од слугу заузео би његово место и понашао се као глава куће: издавао је наређења и сви су морали да га слушају.

Овај обичај је готово истоветан с обичајем у старом Риму који нам је познат из једне од Хорацијевих сатира. На празник бога Сатурна, који је слављен 17. децембра, робови су имали право да седе са својим господарима за истом трпезом и смели су, некажњено, да им кажу сву истину и да бар мало олакшају својим срцима: у време празника у част бога Сатурна нестајале су сталешке разлике.

К. В.

Деда Мраз постоји и чак има и телефон

ПОЗОВИТЕ БРОЈ

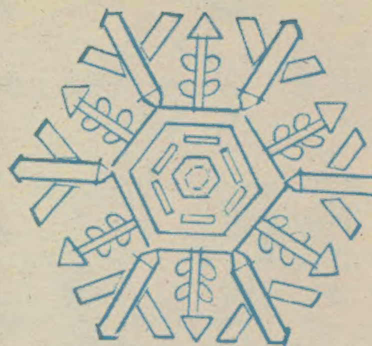
99358 - 6935353!

Веза се тешко добија, али ми смо били упорни и разговарали смо с Деда Мразом лично. Њему може и да се пише што је много јевтиније.

Највећи дечији даровадац стиже у Рованијеми у санкама пуним чаробних поклона. Некад га возе ирваси, некада пси

Авантура почиње још на аеродрому у Хелсинкију, престоници Финске, где се и одрасли и деца из разних земаља укрцавају у авион за Лапонију, на крајњем северу Европе, тачније за њен главни град Рованијеми који се налази на самом Арктичком поларном кругу. Ту станује Деда Мраз.

Већ с почетка јесени у Лапонији дневна светлост траје тек који сат и посетиоце, који су кренули Деда Мразу у госте, дочекују непрегледне снежне белине и хладноћа између 10 и 40 Целзијусових степени испод нуле. Срећом, и тамо има таксија па се зачас стиже у „Похјанхови", најбољи хотел Рованијемија.

Мали Финци Деда Мраза зову Јоулупуки и знају да он, у ствари, живи на брду у Корватунтурију на североистоку Лапоније у близини границе Финске и Совјетског Савеза. Корватунтури је чаробно место у белом беспућу до кога се стиже само санкама које вуку пси или ирваси.

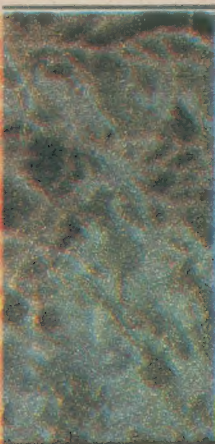
Лети се Јоулупуки, то јест Деда Мраз, тамо дивно проводи пецајући лососе и шетајући шумама. Зими је страшно заузет и тек понекад скокне кући да се одмори, поигра хокеја на леду и голфа на снегу.

Али, времена су се променила чак и за Деда Мраза. Корватунтури је сада његово мало тајно скровиште, а канцеларију је, због све већих обавеза и броја писама - прошле године око пола милијарде, што значи више од десет препуних вагона - морао да пресели. У Лапонији, дугачкој 490 и широкој 280 километара, изабрао је град Рованијеми са 32.000 становника.

Његова званична резиденција у Рованијемију отворена је 1985. године. Тада је Деда Мраз, заједно са својим бројним верним помоћницима одевеним као и он у црвено и бело, одлучио да се поклони које дели у својој кући праве само од лапонских материјала. Лепота и квалитет тих поклона за ње-

На самом Арктичном поларном кругу, у месту обележеном заставицом, станује Деда Мраз када је, прилично ретко, код куће

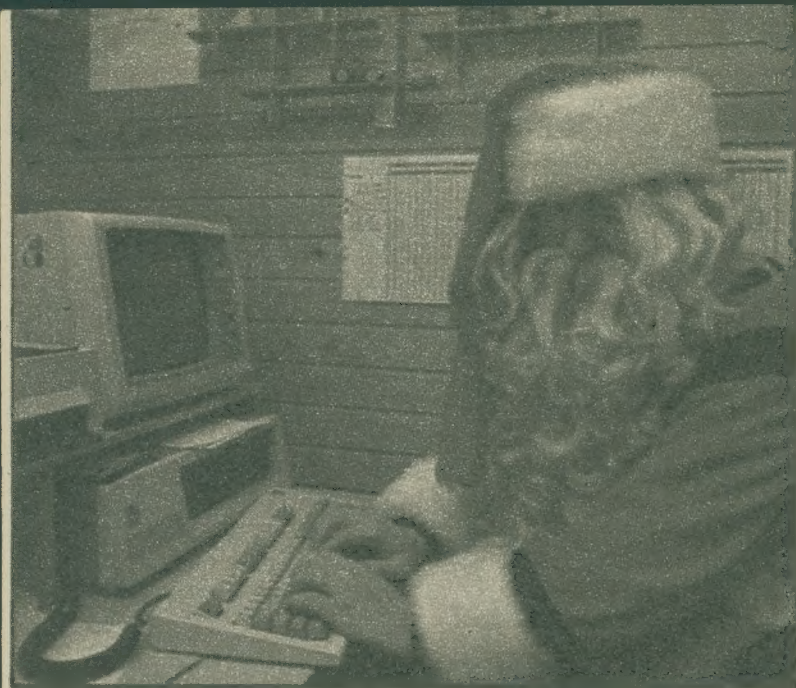
ДЕДА МРАЗУ У ГОСТЕ

Ако неко пожели, и има могућности, да посети Деда Мраза, најзгодније је да се некако домогне Хелсинкија. ЈАТ, према садашњем реду вожње, има летове уторком, четвртком и суботом у 9 сати и 20 минута из Београда до Копенхагена одакле путнике преузима и вози до главног града Финске компанија SAS. Добили смо обавештење да из Љубљане постоје посебни летови па се житељи Југославије могу, према близини, определити за путовање из Београда или Љубљане. Наравно, има и возова и треба се распитати о реду вожње.

Из Хелсинкија се наставља за Рованијеми у Лапонији или возом: пет линија дневно, путовање траје десет до једанаест сати; или авионом: такође више летова сваког дана, путовање траје један сат.

Пишите нам из земље Деда Мраза!

У својој пошти за компјутером. Када је на неком од тајанствених путовања, овде га замењују помоћници

га су нешто најважније на свету.

Да би деци увек био на услузи, Деда Мраз је отворио и своју пошту где тридесетак помоћника у његово име одговара на писма која стижу а и на телефонске позиве. Његов глас ћете, ако имате много среће (као што смо је имали ми), чути када прво окренете позивни број за Финску 99358 и одмах затим његов лични број 69-35353 или опет прво 99358 па 60-62096. **Само, морате да говорите енглески!**

Наравно да Деда Мраз говори све језике света, али је невоља у томе што на телефонске позиве углавном одговарају његови помоћници од којих се не може очекивати да знају више од неколико светских језика. У пуној зимској сезони Деда Мраз је вечито на неким тајанственим путовањима па га и најближи сарадници ретко виђају.

Ништа зато. Његова кућа са безброј собица обложених дрветом увек је отворена за посетиоце, био он сам тамо или не. У кући постоји и једна огромна просторија препуна дивних играчака где деца могу да се забављају до миле воље.

Лапонци су веома гостољубив свет и трпеза код Деда Мраза увек је крцата ђаконијама: лососима, харингама, пршутом, разноврсним свежим салатама и слаткишима. Гости који огладне могу да се послуже у свако доба дана и колико хоће.

И Деда Мраз понекад свраћа кући и то на санкама препуним дивно увијених поклона. Чим одведе ирвасе у шталу и намири их, он улази у кућу и, уз шољу врућег чаја који послужи и гостима, почиње да прича:

„Мој најстарији предак звао се Гарган и био је цин, син бога Дела кога су поштовали стари Келти. И он је делио поклоне из огромне вреће, али је био тако велики да се једва кретао.

Старим Римљанима допали су се и он и обичај давања поклона па су одлучили да и сами размењују дарове за време Сатурналија, свечаности у част њиховог бога Сатурна које су се одигравале од 17. до 24. децембра.

Тих дана у Риму је владало весело расположење, нико није радио, као да су се губиле разлике између робова и господара, а људи су се међусобно даривали, углавном воштаним свећама и фигурицама од глине.

Весело расположење Сатурналија утицало је на стварање карневалских, новогодишњих и божићних празника.

Црква је неке своје свеце прогласила за дародавце, свету Катерину из Каталоније, на пример. Најчувенији по поклонима био је свети Никола, бискуп или владика из Мире у Малој Азији у 4. веку, који је постао добротвор деце у северној Европи.

Уочи његовог празника – по новом календару 6. а по старом 19. децембра – деца су на прозору или пред вратима остављала ципелу или чарапу које је свети Никола пунио поклонима. Овај обичај пренет је, временом, на божићне празнике мада се у неким земљама још негује.

Свети Никола је мој директни претходник, тако рећи отац. Али, моја најнеобичнија блиска рођака је Фрау (госпођа) Холе, популарна у Немачкој у 17. веку. Она је била старица, помало вила, помало вештица, заштитница породичног живота и домаћег огњишта.

Сви моји рођаци били су и остаће обавијени легендом као што је и ред када је у питању Деда Мраз. И мој живот је за људе прилично тајанствен. Учиниће вам се да сте ме видели у некој улици вашег града мада сте прочитали или чули како сам баш тога дана овде, на аеродрому у Рованијемију, дочекао групу енглеских ђака која је стигла „Конкордом".

Не питајте ме како успевам да у исто време будем на безброј различитих места, нека то остане моја тајна. Могу вам само рећи да ме овај посао и толика непрекидна путовања све више замарају. Биће да сам зашао у године.

Понекад не могу да пратим тај лудачки темпо и тада нестајем, повлачим се у своје тајно скровиште у Корватунтурију. Тамо у кући имам и сауну, и одличан музички стуб, и касете и плоче најлепше музике из целог света.

Ти моји одмори трају кратко, чека ме посао. Лично проверавам какви су поклони, јесу ли лепо и добро упаковани за далека путовања, да ли су моји помоћници испунили све дечије жеље.

У неке земље долазим за Божић уочи 25. децембра; у друге, на пример у Југославију, чак трипут: за католички Божић уочи 25. децембра, за Нову годину 31. децембра и за православни Божић уочи 7. јануара... Пуне руке посла!"

Тако завршава своју причу Деда Мраз (или Божић Бата, како ко воли). Од њега смо преко телефона добили адресу на коју може да му се пише:

Santa Claus, Post Office Arctic Cirkle, 9999 Rovaniemi, Finlandia.

Па, много среће са Арктичког круга!

Разговарала: Бојана Дожић

Брендицова освета

ЈА ЦЕЈН, ТИ ТАРЗАН!

Американка Елинор Холмс је заиста светска класа: на Олимпијским играма у Лос Анђелесу 1932. године освојила је златну медаљу за победу у пливању на сто метара леђно, а затим је 1935. и 1936. године обарала светске рекорде на сто и двеста метара такође леђним стилом.

Све је било лепо и красно док се госпођица Холмс није удала за познатог певача Арта Џерета, прешла у Холивуд и осетила чари живота на високој нози. Тако, када је сазнала како ће америчка екипа путовати на Олимпијаду у Берлин 1936, госпођа Џерет се пренеразила: девет дана у гужви треће класе брода „Менхетн" није била њена представа о преласку Атлантског океана. Пошто је само и једино прва класа одговарала њеном стилу, она је купила карту за најскупљу кабину и,

ПРОЧИТАЈ ПРОСКИТАЈ

ПИЈАВИЦЕ – ОПЕТ У ДОКТОРСКОЈ ТОРБИ

Биле су у употреби још од давнина, за лечење главобоља, болести с високом температуром, упала, навала крви и др. Те, тзв. лекарске пијавице (Hirudo medicinalis) најављују свој повратак и у ово наше време. А ево и зашто:

У пљувачки пијавице налази се моћан коктел хемиј-

чим су испловили, бацила се у вртлог бродског слатког живота.

За спортисту који се управо припрема за најпрестижније светско такмичење Елинор је превазишла саму себе: неуморно се коцкала, играла и пила по сву ноћ, тетурала се пред зору по палуби у друштву младог богаташа кога је ту упознала и чак му, кроз прозорче своје кабине, довикивала непристојне речи да се орила читава прва класа, а одјеци нису могли да не допру и до треће где су се гурали њени другови и другарице са спортских бојишта.

Овакво понашање некада савршено уравнотежене врхунске спортисткиње шокирало је све путнике „Менхетна" а нарочито руководство америчке олимпијске екипе на челу са Еверијем Брендицом. Опоменули су је више пута, али Елинор није хајала и настављала је све бурније да ужива у животу.

Најзад се, после једне Елинорине заиста луде ноћи, олимпијски штаб хитно састао у цик зоре и донео одлуку да је искључи из репрезентације. Пробудили су је у шест ујутро, односно само што је легла, и саопштили јој да се у Берлину неће такмичити због скандалозног понашања које је бацило љагу и на Сједињене Америчке Државе.

Елинор је скочила из кревета, навукла раскошни пењоар и одлетела до кабине Еверија Брендица да протестује. Кабина је била закључана па су њени сочни изрази одзвањали и лудо забављали пробуђене путнике свих класа.

Наравно, ништа јој није вредело, Брендиц је ни те ноћи ни касније није удостојио ни једне једине речи и погледа. Пливачица коју пуних седам година нико није победио у пливачком базену, заиста најбоља у свету у својим дисциплинама, провела је Берлинске олимпијске игре на трибинама и по најелитнијим ноћним клубовима главног града Немачке.

Када је такмичење завршено, Елинор је јавно изазвала на мегдан победницу у пливању на сто метара леђно, али је двобој одбијен и Елинор доживотно дисквалификована.

Највећа женска пливачка нада Америке вратила се кући у Холивуд где је, између осталог, играла улогу Џејн у филму „Тарзанова освета". Тарзана је играо неко ко јесте освојио златну медаљу у Берлину – победник у десетобоју шампион Глен Морис.

Б. Дожић

Илустровао: Растко Ћирић

Илустровао: Зоран Петковић-Петко

ских елемената који раствара опасне угрушке крви. И баш ти хемијски елементи чине основу у новој генерацији лекова, пре свега за срчане болеснике. Пијавице се сада користе и приликом пресађивања ткива и коже јер омогућавају уобичајен проток крви, што је врло важно да их организам не би одбацио.

Кад пијавица угризе, она просече кожу с три тестерасте назубљене вилице, а пошто њена пљувачка садржи локалне анестетике, то њен ујед не боли. Пијавица се тада напије крви, и толико надује, да буде пет пута тежа од своје нормалне тежине, а онда се само одлепи.

А каква је разлика између ране кад се сами посечемо и оне настале од угриза пијавице? У првом случају крв ће за неколико минута да се згруша, а у другом – пијавица ће сисати крв двадесет минута, док ће рана крварити још дванаест сати.

Начин лечења помоћу пијавица преко ноћи је постао толико популаран да је америчка компанија „Биофарм" из Свонзија прва у свету отворила фарму пијавица и почела да се бави трговином ових црва крвопија. Купци су универзитети и болнице широм света.

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

КО ЈЕ БАЛСАМОВАО КРАЉА НИКОЛУ

У крипти Руске православне цркве у Санрему, септембра ове године, др Живко Микић, професор физичке антропологије на Београдском универзитету, идентификовао је посмртне остатке црногорског краља Николе I Петровића Његоша, краљице Милене и принцеза Ксеније и Вјере. Овај посао је обављен да би били сигурни да на своје четврто посмртно путовање (од Антиба, преко Санрема, Торина и опет Санрема) на Цетиње креће заиста краљ Никола а не неко други.

Руска православна црква у Сан Рему: у њој су се налазили посмртни остаци црногорског краља Николе I Петровића Његоша, краљице Милене и принцеза Ксеније и Вјере пре њиховог преношења на Цетиње.
У крипти ове цркве извршена је идентификација телесних остатака краља и неких чланова његове породице.

Шта је професор Микић открио у ковчезима од маслиновог дрвета, тешким готово три стотине килограма, у којима су била тела краљевског пара?

Прво, наравно, да се заиста ради о краљу Николи и краљици Милени. Међутим, оно што је занимљиво, јер је неуобичајено за европско тло, јесте чињеница да су тела краља Николе и његове жене била балсамована. Да ли је мумифицирање извршено у Француској (где је краљ умро) или у Италији (где је сахрањен), не зна се, као што се не зна ни на чији захтев је то урађено.

Краљ и краљица сахрањени су у свечаној црногорској народној ношњи. Занимљиво је и то да су мерења показала да је краљ Никола у старости био висок око 165 центиметара, краљица Милена око 155, а принцеза Вјера готово 170. Ковчег принцезе Ксеније (која је умрла 1960. године) није отваран.

Познато је и то да су гробови краљевског пара опљачкани 1951. године. Провалници су ухапшени (били су то обични пљачкаши), али нису признали да су из ковчега било шта узели.

Зашто је, уопште, било потребно идентификовати телесне остатке краља Николе и чланова његове породице?

Уместо одговора, професор Микић нам открива једну, у стручним круговима брижљиво чувану тајну: у Паризу, у Дому инвалида, до пре неколико година уместо Наполеона лежало је тело другог човека (узгред речено – двометраша). Шта се, у ствари, десило? Приликом преноса са Свете Јелене у Европу тело Наполеона је замењено за тело неког другог затвореника (чије се име, срећом, знало). Ова замена је утврђена и исправљена тек пре неколико година.

Слободанка Лазаревић

БЕОГРАД КОЈЕГ ВИШЕ НЕМА

ЖИКА АЈФЕЛ, НА УСЛУЗИ!

Тако се представљао човек коме је политика била страст, новинарство донело углед, а пријатељство са Драгом Машин камен о који се спотакао

Александар, или Живојин Протић, односно Жика Ајфел, неизбежна коцкица у мозаику старог Београда.

Политику је волео, а никада се није винуо у политички врх. Трудио се, чак се окумио са истакнутим либералом Стојаном Рибарцом. Косу није чупао због промашене политичке каријере, само је сматрао да су либерали прави људи, једини способни да воде малену Србију.

Сватови су се у први мах запрепастили, а онда слатко смејали кад се женио 1906. Свештеник је изговарао текст „Венчаје раб божји Александар..." а Жика поскочио и исколачио очи на њега: „Какав Александар, ја сам Живојин, Жика!" Није вредело, поп је држао крштеницу, а у њој је писало да је Жикино право име Александар.

МА ШТА КАЖЕШ

МИРИШИ ДА БИ СМРШАО!

– Ако удишете веома оштре и тешке мирисе, изгубићете апетит – тврди Виљем Ли, доктор алтернативне медицине који лечи травама. – Дакле – тврди даље Ли – кад осетите да сте гладни, трудите се да, брже-боље, узмете бели лук, камфор или нафталин. Уколико желите да се разбудите и освежите, миришите ментол или лимун. Од миомириса камилице постаћете уморни и дремљиви, а од ђумбира – раздрагани. Од цимета добијате апетит и спремнији сте да се заљубите. Уколико запалите штапић сандаловине или јасмина – лакше ћете се опустити и, наводно, постати – секси.

Шта вас кошта да пробате?■

ДА ЛИ ЛЕКАРИ ЛАЖУ?

Доктор Денис Новак са универзитета Браун испитивао је 211 својих колега. Поставио им је само једно питање: „Да ли лажете своје пацијенте!" Ова мини-студија дала је изненађујуће резултате. Буквално сви лекари одговорили су да су бар једном у животу слагали пацијента или неког од његових најближих.

Многи се оправдавају да то чине из хуманих разлога како би људе поштедели шока кад сазнају лошу дијагнозу. Неки то чине и да би прикрили сопствене омашке у лечењу. Сви су се сложили у једном: свесно ће прикрити порекло заразе сиде код

мушког пацијента, пре свега да би спасли брак и приморали и жену да дође на контролу и евентуално лечење.■

ИЗ МИНУТА У МИНУТ

Енџи Дикинсон, позната глумица из ТВ серије „Жена-полицајац", филмова „Рио Браво", „Обучена да убије", својевремено проглашена за жену с најлепшим ногама, увек има спреман одговор на питање: „Колико имате година?"

– Заиста не знам. То се мења из минута у минут!■

После је цео Београд брујао како је Жика у раном детињству био кржљав те су бабе и стрине навалиле на његову мајку: „Ово дете неће да буде дугог века! Неко је бацио чини на њега! Него, мењај ти њему име, па ако хоћеш да поживи назови га Живојин!"

Ни лук јео ни лук мирисао

Тако и би. И Александар Протић, рођен у Горњем Милановцу, уписан је у школу као Живојин, под тим именом је служио војску, затим пустио корење у Београду. Постао је новинар, чаршија га је поздрављала на сваком кораку. Посебно се истицао растом, био је висок и танак као мотка!

Једном, у кафани „Дарданели", неки књижевник је добацио Протићу:

– Ма, гос'н Жико, нешто те гледам па се мислим: много ме подсећаш на тек подигнуту Ајфелову кулу у Паризу! Лепо би ти, брате, пристајало да се зовеш Жика Ајфел!

Присутни су праснули у смех. Мало помало и надимак који је Жика стекао у кафани толико се одомаћио у чаршији да су деца викала за њим: „Жика, Жика Ајфел!"

Живојин Протић је био ведрог духа. Надимак му се допао и узео га је као презиме. Временом је почео тако и да се представља:

– Жика Ајфел, молим лепо, стојим на услузи!

Жика је потицао из угледне свештеничке породице Михаила Протића са Рудника, окорелог обреновићевца. У младости се, попут оца, „затровао" Обреновићима, али је тиква пукла када је млађани Александар Обреновић разјурио владу либерала Авакумовић–Рибарац и поручио либералима да их његове очи никад више не виде. Живојин Протић је био спреман живот да положи за либерале. Стојана Рибарца је обожавао.

И тако... Иако се није бавио политиком, већ само био присталица либерала и Рибарца, несретни Жика, ни лук јео ни лук мирисао, допао је робије у пожаревачкој казнионици. Онда су га пустили и убрзо поставили за окружног начелника! Није дуго био власт – најурили су га!

Однесе Пашић орахе!

Ипак, Жикина судба постаће Драга Машин, у народу омражена жена српског владара Александра Обреновића. Жика Ајфел и Драга родили су се у истом крају, играли као деца, пазили, а кад су одрасли, опет су се често виђали. „Рођакињо, јеси ли жива?! – упитао би је Жика, а она одговарала: „И овако и онако, земљаче!"

Драга је била прилично образована, говорила је француски и често је, док је била дворска дама краљице Наталије, мајке Александра Обреновића, упућивала Жику да чита Стендала. Заузврат, он јој је у новинама објављивао преводе текстова с француског.

Ко би рекао да ће та два блиска бића постати љути непријатељи. Драга се удала за младог Александра и постала владарка, а Жика, заједно са либералима, окренуо леђа Обреновићима. Но, то би се још и дало поднети да се није умешала краљица Наталија. Из изгнанства је Жики Ајфелу послала доказни материјал о блудном животу Драге Машин пре венчања. И Жика је кренуо у прави крсташки рат против Драге. У новинама је одапињао на њу најотровније стреле. Штавише, пришао је Апису и осталим завереницима који ће Драги Машин и Александру Обреновићу доћи главе. Преврат није дочекао јер је раније, осећајући да му је полиција за петама, побегао у Земун.

Чим је чуо да је владарски пар убијен, Жика Ајфел је пожурио у Београд. Гледајући своју некадашњу пријатељицу на одру, приметио је да јој је коса прошарана седим власима – оседела је од страха у ноћи када су завереници упали у двор!

Иако су либерали сада били све даље од власти, Жика Ајфел је играо значајну улогу у странци. И даље су га красили честитост и поштење, али није крио разочарање што се либерали полако утапају у демократску странку.

– Најтеже ми пада – жалио се пријатељима – што све подвиге либерала искористише радикали! Однесе Пашић орахе!

– Ћути, Жико – тешили су га они – видиш да Ајфелова кула никако да падне! Кад стоји она, стајаћеш и ти! Пусти политику!

Александар, или Живојин Протић, односно Жика-Ајфел, умро је 1922. у педесет другој години.

Миленко Тодоровић

Илустровао: Брана Јовановић

ЗАШТО ТО, УОПШТЕ, И ПИТАТЕ?

Летовао сам на Флориди. Сваког дана на плажи би се појавила млађа жена водећи на узици пудлицу. Мењала је купаће костиме који су увек били исте боје као машница око псећег врата и чизме на његовим задњим ногама. Пред крај летовања нисам више издржао и обратио сам јој се:

– Извините, зашто псу обувате чизме само на задње ноге?

– А зашто бих својој мази стављала чизме и на руке? – жена је била искрено изненађена.■

Јан Ариго,
„Нешенел Енкваjерер"

СРЕЋНА НОВА 1978!

По оној народној, свако ко чека – дочека. Тако је и Алфред Пуљизи, иначе становник Њујорка, тек недавно добио честитку од Евелин Мекали из Холандејла, држава Флорида. Евелин Алфреду честита „срећну нову 1978. годину!" Честитка је путовала на релацији Њујорк – Холандејл неколико пута и „застала" у некој пошти још пре десет година. Не зна се која је то добра душица ставила нову марку на писмо да би честитка коначно стигла на праву адресу.■

ЗЛАТАН СКОК

И то какав! Волтер Дејвис је у осмој години оболео од тешког облика дечије парализе и, када је преживео и мало се опоравио, пет пуних година био је везан за инвалидска колица. Неколико година пред Олимпијаду Дејвис још није могао да се креће без штака. А када је, најзад, кренуо без помагала, почео је бесомучно да тренира и нашао се у екипи Сједињених Америчких Држава на Олимпијским играма у Хелсинкију 1952. године где је освојио златну медаљу у, ни мање ни више него, скоку увис!■

Илустровао: Зоран Петканић-Петко

Поручник Жорж Гинмер, 53 оборена немачка авиона

Припадници ескадриле MS 3 окупљени око свог најславнијег члана

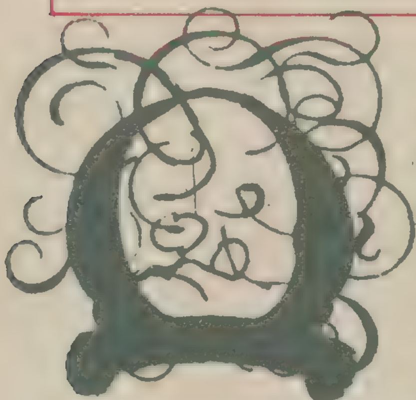
Пилотска дозвола

ПИЛОТСКИ АСОВИ I СВЕТСКОГ РАТА:

ЛУДАК ЈЕ ПОБЕДИО

Гинмеров SPAD, „Стари Чарли", са ознакама ескадриле

Двоструки „отпадак" војних лекарских комисија имао је мањак килограма и вишак челичне воље захваљујући којој је постао неприкосновени ас француске авијације

ан-два по избијању првог светског рата пред лекарском комисијом на једном од регрутних места француске армије стајао је мршав и бледуњав деветнаестогодишњак. Момак се звао Жорж Гинмер и по погледима које су чланови комисије измењали видело се да им није јасно шта тај мршавко уопште тражи у војсци. Одбијен је по кратком поступку, затим је покушао и у морнарици, али је исход био исти.

Госпођица Жорж

Момак с мањком килограма располагао је вишком челичне воље. Ако у војску није могао да уђе на једна врата, покушаће на друга. И трећа, буде ли потребно. Трећа врата отворила су му се углавном захваљујући оцу, старом официру који је уз мало пријатељског убеђивања успео да сину уговори разговор са једним капетаном авијације.

У то доба владала је хронична несташица пилота, али не какав је Жорж Гинмер. Тражили су се младићи атлетске грађе и лудачке храбрости. Гинмер ни уз много маште није одговарао опису. Разговор је завршен Жорждовом изјавом да је спреман да се прихвати било каквог посла, рецимо и механичарског. То је већ долазило у обзир.

Остали механичари дочекали су придошлицу отприлике онако како је капетан и претпостављао. Немилосрдно су га шиканирали. Због беле пути, крхке грађе и негованих руку које очигледно никада нису обављале прљаве послове, бесомучно су га завитлавали, малтретирали и ословљавали искључиво са „госпођице". Бледуњава „госпођица" држала се запрепашћујуће мушки. Без речи је трпела и учила. После годину дана шегртовања име Жоржа Гинмера нашло се на листи малог броја механичара који су изабрани за обуку у летачкој школи у Поу.

Пилот-ученик Жорж Гинмер напредовао је неупоредиво брже од осталих. После неколико месеци више није имао шта да научи ни о летењу ни о авионима. Додељен је ескадрили МС3 састављеној од самих асова француске авијације.

Живот у ескадрили ни издалека није био оно што је Гинмер очекивао. Летачки задаци сводили су се на пуко извиђање. У кабини се поред пилота налазио и осматрач чији је задатак био да скицира положај и покрете непријатељских трупа. Посаде нису биле наоружане јер у скученом простору „моран-солнијеа" једва да је било места и за осматрача и његов прибор, а камоли за митраљез.

Дешавало се да сретну понеки немачки авион, али се све завршавало мирно. И Немци су само извиђали и

такође нису били наоружани. Гинмер је почињао да се пита хоће ли му се икада пружити прилика да новим друговима докаже како је саздан од истог „штофа" као и они. Што се другова тиче, они су у то дубоко сумњали.

Жеља

Шанса на коју је чекао указала му се приликом трећег лета од доласка у ескадрилу. Мада у ваздуху није било окршаја, противавионска паљба била је жестока и опасна под условом да се пилот спустио прениско. Гинмер је направио управо ту грешку.

Читав „моран" се од поготка затресао, а онда преврнуо на леђа. Успео је да га исправи и да се докопа

безбедне висине. Крило му је било оштећено, али је авионом упркос томе и даље сасвим лепо могло да се управља. Гинмер је знао да осматрач није довршио посао. Зашто би их једно крило омело у томе?

Направио је оштар заокрет и упутио се назад, ка непријатељској територији. Од заглушујуће буке мотора разговор у кабини био је немогућ. Осматрач му је рукама давао знаке, знао је шта покушава да му каже, али се није на то освртао. Тек када је у карте унето све што је требало уцртати, вратио се у базу. Од тог лета више никоме ништа није морао да доказује.

Двадесет и четвртог децембра 1915. године, на 21. рођендан, Жорж Гинмер одликован је највишим орденом који је Француска могла да му додели: Легију части. За собом је имао летачке подвиге о којима је причала читава земља. Што се њега тиче, то још није било оно право. Више директних окршаја с непријатељем, то је хтео. И, разуме се, авион који је могао да се носи са немачким „фокерима".

Ова последња жеља испунила му се септембра 1915. када су Французи направили први прави борбени авион, ловац–једносед „њепор" са митраљезом постављеним на предњем крају трупа. Био је то авион о каквом је сањао. Гинмеру је сада недостајала још само права, жестока, свакодневна борба с непријатељем.

Када су фебруара 1915. године Немци отворили верденски фронт, окршаја је најзад било напретек. Небо је врвело од „фокера" и нових брзих „албатроса". Новопроизведени потпоручник Гинмер и његови другови свакодневно су летели на непријатељску територију у извиђање. Гинмер је коначно био задовољан. Изузме ли се једно, силно је желео да се окуша у директном окршају са неким „албатросом".

Ко је тај лудак?

Окршај је завршен тако рећи у часу када је и почео. „Заиста је брз", помислио је Гинмер у тренутку када се „албатрос" ниоткуда створио крај њега. У следећем трену труп „њепора" био је изрешетан читавом дужином, а Гинмер погођен у главу и леву руку. Од крви која му се сливала низ лице једва је видео, али је ипак пилотирајући само десном руком успео да спусти осакаћени авион на земљу. Одмах затим изгубио је свест.

Пробудио се у болници у Паризу. Повреде су га везале за кревет неколико недеља, а када је најзад стао на ноге лекари су му објаснили да опоравак неће бити брз. Потпоручник Гинмер га је својевољно убрзао. Побегао је из болнице и вратио се на фронт.

Од дана када је у болничком кревету отворио очи мучило га је питање: хоће ли имати петљу да поново седне у авион? Постојао је само један начин да то провери. Сео је у авион првог дана када се вратио у базу.

Пред њим се убрзо појавио немачки „румплер", с митраљезима на оба краја трупа. Пришао му је с предње стране, узео пилота на нишан – али није повукао ороз. Запрепашћеном Немцу требало је неколико тренутака да дође к себи и сам отвори ватру, али до тада је Француз већ „заронио" испод њега и трен касније се појавио на репу. Иако је по други пут био у савршеном положају да пуца, Гинмер је поновио игру од малопре.

Чудан двобој имао је сведоке на земљи који су ништа мање запрепашћено од немачког пилота гледали како „њепор" као некакав досадни комарац облеће око немачког авиона избегавајући метке за длаку. Ко је тај лудак? Немачки пилот испалио је преко 500 метака, Француз ни један. Забезекнути посматрачи гледали су како се на крају Немац нагло повлачи и нестаје у даљини. Лудак је победио.

Септембра 1916. године Французи су произвели нови авион, тзв. СПАД, први серијски авион са синхронизованим митраљезима. „СПАД" је био бржи од „њепора" и имао је већу брзину пењања. Гинмера више ништа није могло да заустави. До краја године премашио је све пилоте ескадриле МС 3 и читаве Француске. Са 23 оборена непријатељска авиона био је неприкосновени ас француске ратне авијације.

Остао је само листић папира

Када је 1917. пребачен на фронт код Ипра, поручник Гинмер је за собом имао 53 оборена авиона и мучно осећање да се данима витештава у авијацији ближи крај. Говоркало се како се спрема реорганизација француске авијације на сличним принципима на којима је била организована и немачка. То је значило да више неће бити самосталних летова, да ће летети искључиво у саставу формације.

Када им је саопштено да 11. септембра у посету ескадрили долази лично заповедник авијације, Гинмер је знао шта то значи. Долазак се очекивао негде око поднева, било је дакле времена да још једном полети за своју душу. Потпоручник Бозон–Вердиз спремно је прихватио молбу да га прати.

Неколико тренутака пошто су прелетели на непријатељску територију, Гинмер је пред собом угледао немачки авион. Руком је дао знак Бозон–Вердизу да креће у напад, а затим се обрушио промашивши мету. Направио је круг дајући немачком пилоту времена да умакне, а затим кренуо за њим. У том часу далеко изнад „албатроса" који му је на тренутак одвратио пажњу од двобоја који се пред њим одвијао.

Када је поново погледом потражио Гинмеров авион, ни њега ни противничког авиона није било на видику. Потпоручника Жоржа Гинмера више нико није видео живог.

Нешто касније Немци су издали саопштење засновано на записнику који је саставио њихов лекар са фронта. Жорж Гинмер нађен је мртав у олупини свог авиона, прострељене главе.

Неколико сати касније истог јутра енглеске бомбе разнеле су у парампарчад и олупину француског авиона и пилота. Једино материјално сведочанство о погибији Жоржа Гинмера био је истргнути листић папира на коме је непријатељски лекар нашкрабао свој извештај.

Приредила Мина Илић

Сви подаци, фотографије и илустрације из Архива Ваздухопловног музеја у Београду

ПЛОДАН АЛИ КРАТАК ЖИВОТ

У историји музике записано је да је Ђовани Батиста Перголези композитор који је најкраће живео: покосила га је туберкулоза у 26. години. Упркос томе оставио је неколико ремек-дела музичке литературе међу којима је и „Стабат матер" написан последњег дана Перголезијевог живота.

Велика популарност коју је Перголези уживао и пре смрти подстакла је многе композиторе да своја дела потписују његовим именом. Сигурно је сигурно, без обзира на таленат, па је настала права рашомонијада по питању ауторства: шта јесте а шта није Перголезијево.

Да дуговечност није предуслов бесмртности, показује и пример Франца Шуберта који је умро у тридесет првој години од тифуса и, по сопственој жељи, сахрањен поред Бетовена. За разлику од Перголезија, Шуберт је живео тако оскудно да чак ни клавир није успео да купи до пред саму смрт. Истовремено, издавачи његових дела стицали су читава богатства захваљујући изузетном Шубертовом таленту и великом броју композиција које је написао.

Док су Шубертови издавачи са задовољством пребрајали зараду стечену његовим радом, сам композитор једва је успео да сакупи довољно пара да купи клавир

Пророчанство се обистинило

И Винченцо Белини је кратко живео, баш као што му је прорекао Хајнрих Хајне који је био убеђен да сви генији умиру млади. Једино што је аутор чувене „Норме" своје 34 године проживео онако како је желео. Са те стране могао је да буде задовољан. Међутим, како је његов живот био не само леп, него, у великој мери, и неуредан и несређен, здравље му је попустило и – крај је био ту. Музичка заоставштина Белинија није била велика: за разлику од Шуберта који је једва састављао крај с крајем, он је живео у изобиљу и радио само колико је хтео. Писао је једну оперу годишње што га, наравно, није сврстало у најплодније музичаре света али му је донело бесмртну славу.

Сјај и богатство нису мимоишли ни Моцарта. Међутим, како се новцем не купује здравље, Моцарт је умро у тридесет петој години и то у крајњој беди. Шта је прави узрок његове преране смрти ни данас са сигурношћу не може да се каже. Постоје две претпоставке. По једној – умро је од непознате болести, по другој – био је отрован. У сваком случају, живео је довољно дуго да се развије у једног од највећих музичких генија: са 35 година он више није имао шта да научи о музици.

Само годину дуже од Моцарта живео је највећи енглески композитор Хенри Персл. Враћајући се из неког веселог друштва једне снежне ноћи, Персл је, за казну што је прекршио обећање да неће долазити кући после поноћи, остао пред вратима сопственог дома. На промрзлог композитора који је сатима цупкао пред затвореним вратима жена се смиловала тек у зору: отворила му је, али, како се убрзо показало, прекасно. Персл је навукао тешку прехладу, од ње добио упалу плућа и – умро.

Песник клавира

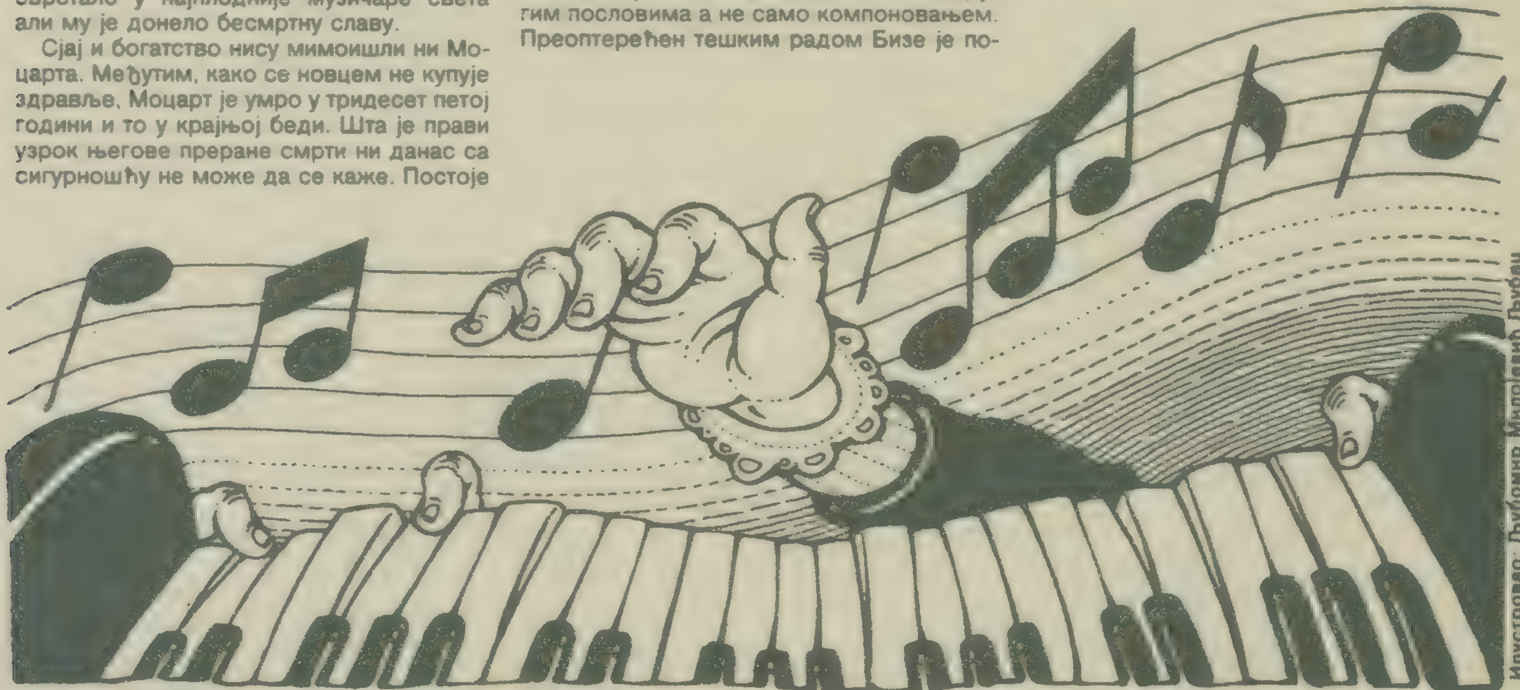
За један животни век 37 година није много, међутим, Жоржу Бизеу и толико је било довољно да се упише у књигу бесмртних. И он је, као и Шуберт, живео прилично оскудно и морао да се бави и другим пословима а не само компоновањем. Преоптерећен тешким радом Бизе је попуштао и телесно и духовно. Доживљавао је кризе из којих је сваки пут излазио све теже па су и оне утицале на његову прерану смрт. Један од разлога његове уздрмане психе био је свакако и тај што је код савременика наилазио на потпуно неразумевање. Бизе није написао много радова, али неки од њих изводе се и данас, као што је случај са опером „Кармен".

Кратак је био и живот Феликса Менделсона. Не слутећи да ће се прерано завршити, Менделсон га је проживео ведро. Као и Моцарт, и он је у свет музике ушао као чудо од детета, пропутовао Европу и што се материјалне стране тиче, живео потпуно безбрижно. Међутим, претерани рад оставио је трага и на његовом здрављу: имао је периоде пролазне глувоће и разних психичких поремећаја. Умро је, као и његов деда, отац и сестра, од мождане капи, оставио је низ ремек-дела.

Ни Фредерик Шопен, песник клавира, није дуго живео: само 39 година. Умро је, као и многи композитори тога времена, од туберкулозе. Од детињства нежног здравља, лако се замарао па није чудо што је његово лице увек било сетно и меланхолично. Пред крај живота био је толико болестан да није могао да се креће без туђе помоћи.

Међу класике југословенске музике свакако спада и Војислав Вучковић који је живео само 32 године. Страдао је за време другог светског рата. За само једну деценију, колико се бавио уметничким радом, оставио је више вредних дела као и знатан број музичких критика, есеја и студија.

Драган Каролић

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубовц

ЖИВОТ ПИШЕ ДРАМЕ

ЛАВИНА МЕ НОСИ!

Живот нас Југословена на привременом раду у иностранству најчешће се састоји од много рада и тек понеког задовољства. Међутим, ја сам, ако тако може да се каже, имао срећу: добио сам посао у Балшталу, градићу четрдесетак километара удаљеном од Базела у Швајцарској, окруженог, чиме другим до планинама. Сјајно за једног професора физичког васпитања заљубљеног у висине и скијање. Исту љубав гајили су и неки други моји сународници па смо основали планинарски клуб и скијашку секцију. Наравно, већина нас није имала никаквих такмичарских жеља, надметали смо се углавном међусобно. Ипак, повремено, организовали бисмо скијашке купове за наше раднике у Швајцарској и суседним земљама. Фебруара 1975. тај куп је требало да се одржи у Гриневалду па сам се тако, са неколицином пријатеља, нашао два-три дана раније на лицу места да бисмо обавили неопходне припреме.

Дан уочи почетка купа све је било спремно и нас тројица, Ловро Јонаш, Милан Голуб и ја, решили смо да мало тренирамо. Мамио нас је прелеп, ведар дан, небо без облачка и блистава белина снега. Ко да одоли упркос томе што је подне прошло и што се у подножју Ајгера, најтеже стене за пењање у Европи, налази десетак табли које упозоравају на лавине. Али ми не бисмо били Југословени да смо послушали савете...

Где ми је глава?

Било је око два по подне када смо са висине од 2800 m кренули наниже, ка долини. Возили смо по дубоком, влажном снегу, ја нешто ближе Ајгеру, Ловро и Милан са стране. Одједном, само што сам кренуо, зачуло се нешто као експлозија, страховит пуцањ који ми је заглушио уши. Имао сам само толико времена да се окренем и видим читаву једну плочу како се диже у ваздух. Већ у следећем тренутку ноге су ми полетеле увис а страховит притисак забио ми је главу у снег. Крикнуо сам, како ваљда више никада нећу. Ужас, паника, било је све што сам у том часу осећао. Био сам немоћан, потпуно, и једино што сам могао и што ми, срећом, није од страха ишчилило из главе, било је да зубима зграбим рукавицу и чврсто је загризем да се не бих угушио од снега који ме је, попут лоптице, ваљао наниже. То ваљање је, како се мени чинило, трајало дуго, бескрајно. Кад сам се најзад зауставио, одасвуд притиснут снегом, нисам знао где ми је шта: да ли сам у положају са главом горе или доле. У ситуацији у којој сам се нашао човек нема никакву оријентацију и не зна у ком правцу треба да почне да копа. Неколико секунди лежао сам тако заробљен а онда се сетио да треба да пљунем: падне ли пљувачка на мене, то је сигуран знак да ми је глава доле. Међутим, колико сам дубоко под снегом то ни на који начин нисам могао да одредим.

Упркос таблама са упозорењима на лавине, Жељко Гобец и његови пријатељи, одлучили су да тренирају у време [illegible]

У тим тренуцима, док сам штапом који ми се случајно задржао на руци покушавао да утврдим јесам ли близу површине, једино на шта сам мислио јесте како је ужасно умирати. А бојао сам се смрти не сваким делићем мозга него – тела. Никад раније не бих помислио да је тако нешто могуће.

Само да не крене...

Колико дуго сам, док ми је снег пријањао уз лице, вртео штапом, не бих могао да одредим: мени је то било дуже од вечности. А онда сам изненада, на велико олакшање, осетио да врх штапа више не пролази кроз снег и не упире у ледене кристале. Спасен сам – ако лавина не крене даље. А хоће ли, нисам знао. Нестрпљиво, нервозно, вртео сам штапом кроз наслаге снега. Отвор је постајао све већи и у једном тренутку угледао сам небо. Било је исто онако ведро и бескрајно плаво. Копајући, сада већ обема рукама, ширио сам отвор док није постао довољно велики да могу да се извучем. Како је то извлачење изгледало не бих могао тачно да објасним, тек нашао сам се горе, жудно увлачећи ваздух кроз нос. Рукавица ми је још била у устима. Стотинак метара од места где сам изронио из снега стајали су Ловро и Милан: чекали су да се лавина заустави да би почели да ме траже. Чим су ме угледали, спустили су се до мене и помогли ми да наместим скије које су ми спале с ногу али их лавина није однела. Ноге су ми дрхтале док смо се спуштали ка жичари мада сам сасвим нормално разговарао. Потпуно „нормалан" био сам и док смо се возили ка ресторану. У мени се нешто сломило тек кад смо сели за сто. Ја, висок, снажан и јак, бризнуо сам у незадржив плач: јецао сам тако да су ми се рамена тресла. Тек тада, када сам био на сигурном, доживео сам шок.

* * *

Опасност од лавина је нешто на шта свако ко се бави истим спортом као и Загрепчанин Жељко Гобец мора да рачуна. Рачунао је и он, тим пре што је годинама и инструктор. Међутим, једно су, као што је и сам рекао, правила која човек научи а нешто сасвим друго – искуство. Туђе не мора да значи много, сопствено је опомена која се никада не заборавља. А лавину под Ајгером Жељко сигурно неће заборавити: сада, где год оде најпре, ако треба и пет пута, провери постоји ли опасност од ње па тек онда креће. Страх који је једном осетио исувише је велики да би га опет доживео.

Олга Вукадиновић

Илустровао: Драгутин Ђежић

VESELI ZABAVNIK

NEDELJNI ZABAVNI LIST

Tri UGURSUZA

ТРИ УГУРСУЗА
МОВГОЊА
БРАДОЊА
И
НОСОЊА
У ЧУВЕНОЈ БИЦИКЛИСТИЧКОЈ ТРЦИ КРОЗ ФРАНЦУСКУ

АЛА ОВАЈ ЈУРА!
КОЈИ МУ ЈЕ ЂАВО?

НЕ МИСЛИШ МОЖДА ДА ТРЧИМО КРОЗ ФРАНЦУСКУ?
ПА, НАРАВНО! САД САМ СЕ СЕТИО: СУТРА ЋЕ СЕ ОДРЖАТИ ЧУВЕНА „ТРКА КРОЗ ФРАНЦУСКУ"!
НЕ! ПРЕДЛАЖЕМ ДА СЕ ЈЕДАН ОД НАС УМЕША У ТУ ГУЖВУ!

А ТАЈ ЈЕДАН ЋЕ БИТИ НОСОЊА!
У РЕДУ, НЕМАМ НИШТА ПРОТИВ!
ТО ЗНАЧИ ДА НАМ ЈЕ ПОБЕДА ВЕЋ У ЏЕПУ!

СУТРАДАН...
ЕЈ, ЉУДИ, ОВАКАВ НОС У ЖИВОТУ НИСАМ ВИДЕО!
КО ЛИ ЈЕ ТИП СА ТОЛИКОМ НОСИНОМ?
ДАСА ЈЕ СТВОРЕН ДА СТИГНЕ ПОСЛЕДЊИ!

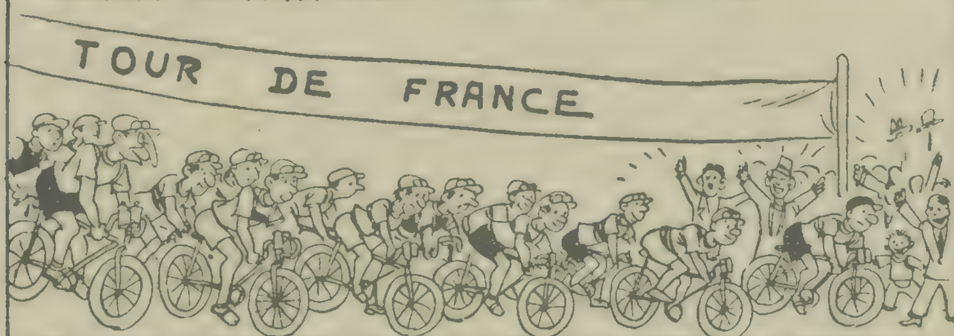

У МЕЂУВРЕМЕНУ ТРКАЧИ СУ СЕ ОКУПИЛИ И, КАО ШТО ЈЕ ТО ОБИЧАЈ, ЋАСКАЛИ О ПРЕДСТОЈЕЋОЈ ТРЦИ...

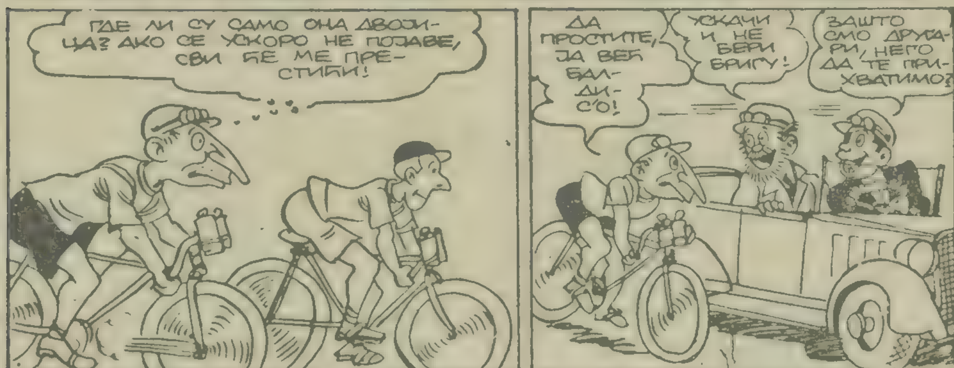

НЕ БРИНИ! ПРАТИЋЕМО ТЕ КАО СЛУЖБЕНА ЛИЦА!
НИ ЗА ТРЕНУТАК НЕЋЕШ БИТИ САМ!
НЕМА ШТА, ПРАВИ СТЕ ДРУГАРИ!

ПАЗИТЕ ШТА САМ ВАМ РЕКАО: СВЕ ЋУ ДА ИХ ПРЕГАЗИМ...
ДОВОЉНО ЋЕ БИТИ ДА ИХ УШИЈЕШ МАКАР ЗА ДУЖИНУ НОСА!
САМО ПАЗИ КАД ИХ ОБИЛАЗИШ!

СПРИНТЕР ЈЕ БИО СПРЕМАН... ЈОШ САМО 10 МИНУТА ДЕЛИЛО ЈЕ ОД ПОЧЕТКА ТРКЕ...

ЈЕ Л' ОВАКО ДОБРО? ТАКО САМ НАЈФОТОГЕНИЧНИЈИ!
ОВО ЋЕ БИТИ ИСТОРИЈСКИ СНИМЦИ!
НЕ ОКРЕЋИ ПРОФИЛ! НЕ СТАЈЕШ МИ У КАДАР!
ПАЗИ, НОСОЊО! САМО ГИЉАЈ, И НЕ БРИНИ!
МИСЛИ НА НАС, А ГЛЕДАЈ У ВРХ СВОГ НОСА!

НЕКОЛИКО ТРЕНУТАКА ДОЦНИЈЕ ПОЧЕЛА ЈЕ ВЕЛИКА ТРКА...
TOUR DE FRANCE

ГДЕ ЛИ СУ САМО ОНА ДВОЈИЦА? АКО СЕ УСКОРО НЕ ПОЈАВЕ, СВИ ЋЕ МЕ ПРЕСТИЋИ!
ДА ПРОСТИТЕ, ЈА ВЕЋ БАЛДИС'О!
УСКАЧИ И НЕ БЕРИ БРИГУ!
ЗАШТО СМО ДРУГАРИ, НЕГО ДА ТЕ ПРИХВАТИМО?

СТИГЛИ СМО! ДАЈ БРЗО ТАЈ БУДИЛНИК!
Е, ОВАКО СЕ ВЕЋ МОЖЕ!
МОРАМ ДА ГА ДОБРО НАВИЈЕМ!
САМО ПОЖУРИ, ДА ЗБРИШЕМО НА ВРЕМЕ!
А САД, МАЛО МУЗИКЕ ЗА СКРЕТНИЧАРА!
ЗВРРР! ЗВРРР!
1-8

ОТКУД САД ВОЗ? МОЖДА ЈЕ ВАНРЕДНИ!

БРЗО ДА ЗАТВОРИМ РАМПУ!

ЂАВО ЈЕ ОДНЕО! ЗАТВОРИ НАМ ПУТ ИСПРЕД НОСА!
Е, ТО СЕ ЗОВЕ МАЛЕР!

ПА ГДЕ ЈЕ ТАЈ ПРОКЛЕТИ ВОЗ!
ДОКЛЕ ВИ МИСЛИТЕ ДА МИ ОВДЕ ЦОЊАМО?

ПРЕКИНИТЕ ДА ЗВОЦАТЕ! ПРОПИС ЈЕ ПРОПИС И, ГОТОВО!

У МЕЂУВРЕМЕНУ НОСОЊА ЈЕ СТИГАО ПРВИ НА ЦИЉ...
ЖИВЕО! БРАВООО!
ЦИЉ

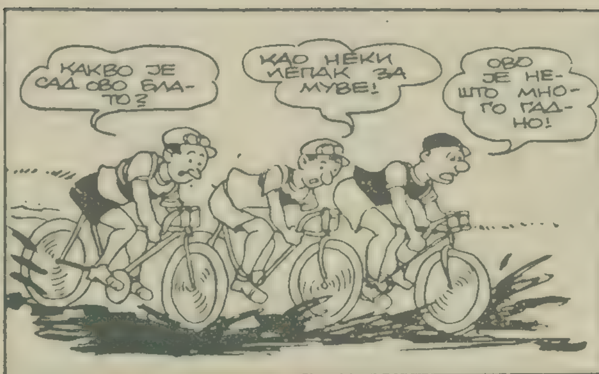

ШТА КАЖЕТЕ, БИО САМ МНОГО ДОБАР!
НАПРАВИЋЕМО МИ ОД ТЕБЕ ЗВЕЗДУ НА ДВА ТОЧКА!

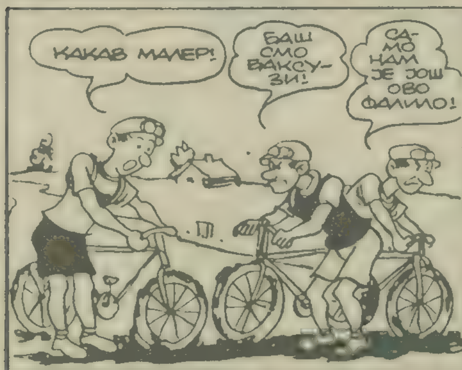

ОНАЈ НОСАТИ НОВАЈЛИЈА ДОБИО ЈЕ ПРВУ ЕТАПУ, АЛИ ДРУГУ, ВАЛА, НЕЋЕ, ПА ДА МУ ЈЕ НОС ЈОШ ТОЛИКИ!

ГЛЕ, КАТРАН! БАШ КАО ПОРУЧЕН!
МИСЛИШ ДА СЕ МАЛО ПОЗАБАВИМО ПОПРАВКОМ ДРУМА?
1-3

ДОПАДА МИ СЕ ОВО СА ПОПРАВКОМ ДРУМА!
ПРИЗНАЈ ДА САМ ГЕНИЈЕ!

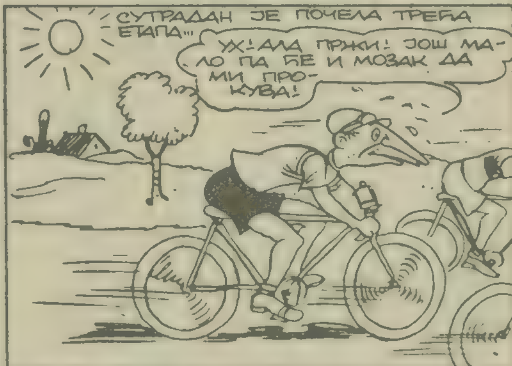

МММ... БАШ ОНО ШТО НАМ ТРЕБА!
САМО ТИ СИПАЈ! НЕМОЈ ДА ШКРТАРИШ! ИМА ГА КО' ГЛЕВЕ!

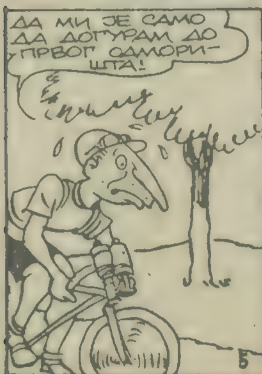

КАКВО ЈЕ САД ОВО БЛАТО?
КАО НЕКИ ЛЕПАК ЗА МУВЕ!
ОВО ЈЕ НЕШТО МНОГО ГАДНО!

КАКАВ МАЛЕР!
БАШ СМО ВАКСУЗИ!
САМО НАМ ЈЕ ЈОШ ОВО ФАЛИЛО!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
БРАВО! ЖИВЕООО!
ЖИВЕО ПОБЕДНИК!
ЦИЉ

СЛОБОДНО НАПИШИТЕ ДА ЗА МЕНЕ НЕМА ЗИМЕ!

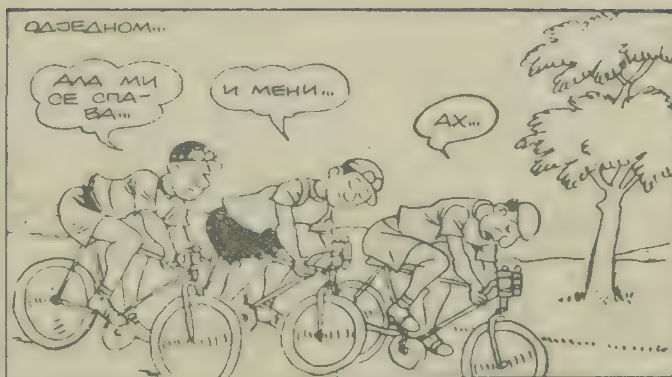

СУТРАДАН ЈЕ ПОЧЕЛА ТРЕЋА ЕТАПА...
УХ! АЛА ПРЖИ! ЈОШ МАЛО ПА ЋЕ И МОЗАК ДА МИ ПРОКУВА!

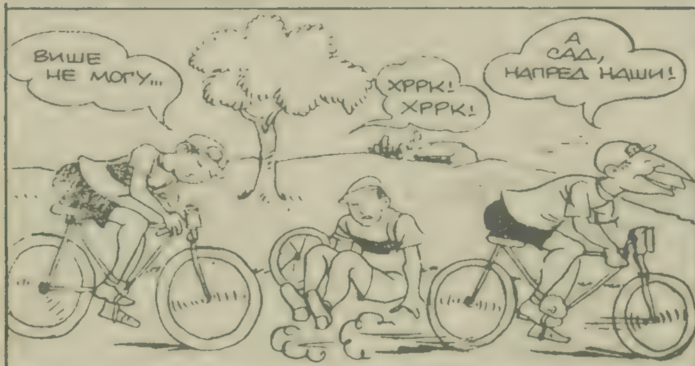

ДА МИ ЈЕ САМО ДА ДОГУРАМ ДО ПРВОГ ОДМОРИШТА!
Б

ИЗВОЛИТЕ, ОСВЕЖЕЊЕ!
ОВО СЕ ЗОВЕ ОРГАНИЗАЦИЈА!
ТО ЈЕ ПАМЕТНО!
ДАЈ И МЕНИ!
ДАЈ ОВАМО!

И НЕКА ВАМ ЈЕ ПРИЈАТНО СПАВАЊЕ!
1-4

КЛО-КЛО!
КЛО-КЛО...

ОДЈЕДНОМ...
АЛА МИ СЕ СПАВА...
И МЕНИ...
АХ...

ВИШЕ НЕ МОГУ...
ХРРК! ХРРК!
А САД, НАПРЕД НАШИ!

КАКВА ДИВОТА КАД ЈЕ ПУТ ПРАЗАН И СЛОБОДАН!

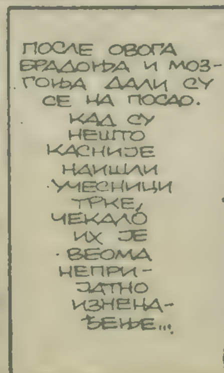

ЗА НАШУ ПОБЕДУ!
ЖИВЕЛИ МИ!
ЖИВЕЛИ!

О СУТРАШЊОЈ ЕТАПИ ТРЕБА ДОБРО ДА РАЗМИСЛИМО...

СУТРАДАН...
БИЦИКЛИЗАМ ЈЕ ДИВАН СПОРТ!
МИ САД ПОСТАЈЕМО САОБРАЋАЈНИ ОРГАНИ!

И ТАКО ПРЕРУШЕНИ, ПОШЛИ СУ ПУТАРУ...
ПУТАР

МИ СМО ИЗ СПЕЦИЈАЛНОГ ОДСЕКА ЗА САОБРАЋАЈ! ИМАМО НАРЕЂЕЊЕ ДА ПРОМЕНИМО НЕКЕ ПУТОКАЗЕ...!
САМО НАПРЕД!

ПОСЛЕ ОВОГА БРАДОЊА И МОЗГОЊА ДАЛИ СУ СЕ НА ПОСАО. КАД СУ НЕШТО КАСНИЈЕ НАИШЛИ УЧЕСНИЦИ ТРКЕ, ЧЕКАЛО ИХ ЈЕ ВЕОМА НЕПРИЈАТНО ИЗНЕНАЂЕЊЕ...

СТАНИТЕ! КУДА СТЕ ЗАПЕЛИ? ЈЕСТЕ ЛИ ЋОРАВИ? ЗАР НЕ ВИДИТЕ ШТА ОВДЕ ПИШЕ?
ЗАБРАЊЕН ПРОЛАЗ
?
?

ОТКУД САД ТО?
ШТА ДА РАДИМО?
ЖАЛИМ СЛУЧАЈ, АЛИ ВАМ НЕ ОСТАЈЕ НИШТА ДРУГО НЕГО ДА НАСТАВИТЕ ДРУГИМ ПУТЕМ!

БЕЗОБРАЗЛУК!
И ТО МИ ЈЕ ОРГАНИЗАЦИЈА!

МАЛО ДОЦНИЈЕ...
АЛО! ПОГРЕШНО СМО ПОСТАВИЛИ ЈЕДАН ПУТОКАЗ! ОДМАХ ГА ЗАМЕНИТЕ И УМЕСТО „ЗАБРАЊЕН" СТАВИТЕ „СЛОБОДАН ПРОЛАЗ"!
РАЗУМЕМ!

ОДМАХ ЗАТИМ ЈЕ НАИШАО НОСОЊА...
БРАВО! ОПЕТ СИ ИХ ПРЕШИШАО!
СЛОБОДАН ПРОЛАЗ
РАЗУМЕ СЕ! ПА ЈА САМ ГЛАВНИ!

КАО ШТО ВИДИШ, ОПЕТ УСПЕХ!

ГЛЕ, ОВО БИСМО МОГЛИ ДА УПОТРЕБИМО!
ОПАСНОСТ СТЕНОВИТ ПУТ

РОКНЕШ САМО ДРУГИ НАТПИС И-ГОТОВО!
ТРКАЧКА СТАЗА

ИЗГЛЕДА ДА СМО ПОГРЕШИЛИ ПУТ! МОРАМО ДА ИДЕМО ЛЕВО!
ТРКАЧКА СТАЗА

НЕ СУМЊАЈУЋИ НИШТА, ВОЗАЧИ СУ НАСТАВИЛИ ПУНОМ ПАРОМ...

АЛИ, ТАМО СУ ИХ ЧЕКАЛЕ НЕПРЕДВИЂЕ-НЕ ТЕШКОЋЕ...

СВИ СУ СЕ БРЗО НАШЛИ НА ЗЕМЉИ...

ЗА ТО ВРЕМЕ...
КАКО СЕ ОСЕЋАШ, НОСОЊО?
ЈОШ МАЛО, ПА ЋЕ ДА МИ БУДЕ ДОСАД-НО ЈЕР НЕМАМ КОНКУРЕНЦИЈЕ!

МОРАТЕ ПРИЗ-НАТИ ДА САМ ПРАВИ ЛАФ!
А ШТА СМО ОНДА МИ, КОГ ЂАВОЛА?
МИ СМО ОНДА ТИПО-ВИ!

СЛЕДЕЋА ЕТАПА БИЛА ЈЕ НАРОЧИТО ТЕШКА. СТАЗА ЈЕ ВОДИЛА КРОЗ БРДОВИТ ПРЕДЕО, ТАКО ДА СУ СЕ ТРКАЧИ ПРОПИСНО ПРЕЗНОЈАВАЛИ...

АЛИ СЕ И НОСОЊИ ДЕСИЛО НЕШТО НЕ-ПРЕДВИ-ЂЕНО...
УХ! АЛА ЈЕ ОВО НЕЗГОДНО... БАР ДА МИ ЈЕ НЕКА УСПИЊАЧА!

К'О ДА ЈЕ У ЗЕМ-ЉУ ПРО-ПАО!
И ЈЕСТЕ! ЕНО ГА ДОЛЕ, У АМБИСУ! МО-РАМО ДА ГА ИЗВУЧЕМО!

ХЕЈ, НОСОЊО! ДРЖ' СЕ!

ЈАО, ВИДИ! ЛИФТ!

УФ ШТО ЈЕ ТЕЖАК!
ПОЛА ОД ТОГА ЈЕ НОС!
1-7

ПОШТО СУ ГА НА ЈЕДВИТЕ ЈАДЕ ИЗВУКЛИ ИЗ АМБИСА, НОСОЊА ЈЕ ПОНОВО ИЗБИО НА ЧЕЛО...
БРАВООО!
ЖИВЕОО!
УРААА!

МИСЛИМ ДА СИ ЗАСЛУЖИО ДА ТИ СКРАТИМО ПУТ ДО ЦИЉА!
ТО САМ И ПОКУШАО НА ОНИМ СТЕНЧУГАМА!

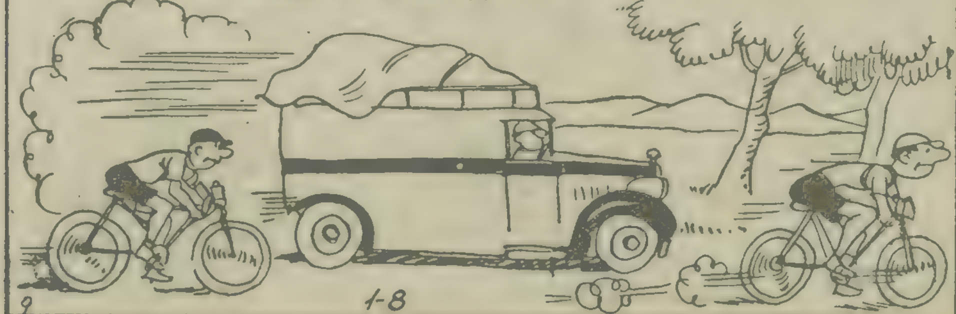

ПОГЛЕДАЈ! АКО СЕ ТАМО СПУСТИШ, ДОБИЋЕШ МНОГО У ВРЕМЕНУ!
НЕ АКО СЕ СПУСТИМ, НЕГО АКО МЕ СПУСТИТЕ!

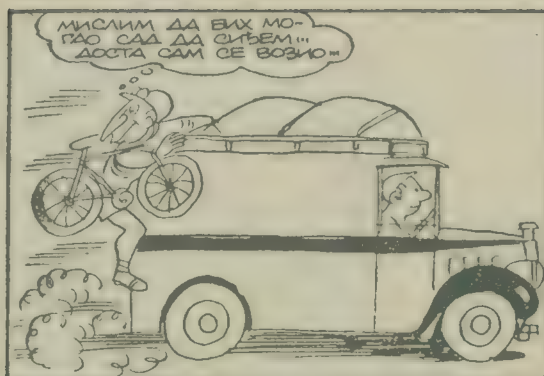

А САД ЛЕТ, ЛЕТ, БРАТЕ НОСОЊО! НЕЋЕШ ДАЉЕ ОД ЗЕМЉЕ!

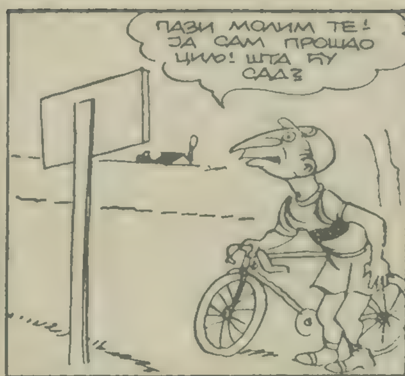

Е, ОВО СЕ ЗОВЕ УЖИВАЊЕ! ЧИНИ МИ СЕ ДА САМ ПОСТАО ШТИГЛИЦ!

ГЛЕ, КАМИОН... АЛА РАДЕ ОНА ДВОЈИЦА! К'О ЧУКАРНИ!

САДА ЋУ ЛЕПО ДА СЕ ЗАВУЧЕМ ПОД ЦЕРАДУ, ДА МАЛО ОДКУЊАВАМ!

И ДОК СУ, ПОСЛЕ ТЕШКЕ И НАПОРНЕ СТАЗЕ, ВОЗАЧИ УПИЊАЛИ И ПОСЛЕДЊЕ СНАГЕ ДА СТИГНУ НА ЦИЉ, НОСОЊА ЈЕ ЗАСПАО И ТАКО ПРОШИШАО И САМ ЦИЉ ТРКЕ...
9
1-8

МИСЛИМ ДА БИХ МО-ГАО САД ДА СИЂЕМ... ДОСТА САМ СЕ ВОЗИО...

ПАЗИ МОЛИМ ТЕ! ЈА САМ ПРОШАО ЦИЉ! ШТА ЋУ САД?

МОРАМ НАТРАГ, ПА КУД ПУКЛО ДА ПУКЛО!

ЦИЉ
ЖИВЕО! ЖИВЕО ПОБЕД-НИК! УРА!
ПАЗИ ОВОГ, ДОЛАЗИ СА ДРУГЕ СТРА-НЕ!

ТРАС!

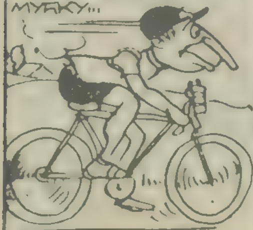

ОТКУД ТИ ИСПАДЕ СА ОНЕ СТРАНЕ ЦИЉА?
ЈА САМ ОДАВНО ПРОШАО ЦИЉ, ПА САМ ИЗ ДОСАДЕ ОТИШАО МАЛО, ДА ПРОШЕТАМ
ДОК ВИ НЕ СТИГ-НЕТЕ!

УРА ЗА НО-СОЊУ!

ДОБРО СИ СЕ СЕТИО КАКО ДА СЕ ИЗВАДИШ!
ЗА ТЕ СТВА-РИ ТРЕБА ИМАТИ ДОБАР НОС!

СПРЕМИТЕ СЕ, ДРУГОВИ! ОВО ЈЕ ПОСЛЕДЊА ЕТАПА! НЕЋЕТЕ ВАЉДА ДОЗВОЛИТИ ДА НАС ОНАЈ НОСО-ЊА И ДАЉЕ ВУЧЕ ЗА НОС!

СПРЕМНИ! САД!

У ДАЉЕМ ТОКУ ТРКЕ НОСОЊА ЈЕ НАРАВНО ЗАОСТАО, ЈЕР ЊЕГОВИ ДРУГАРИ НИСУ СМИСЛИЛИ НИКАКВУ МУЋКУ...

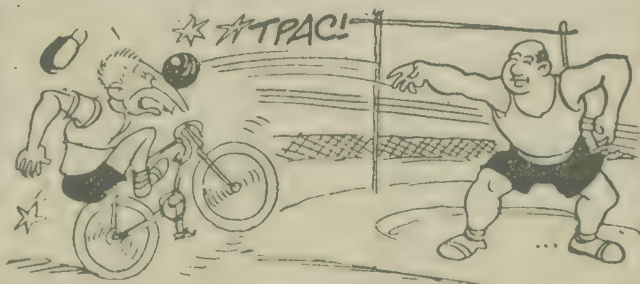

МЕЂУТИМ, ВОЗАЧИ ПРЕД ЊИМ ИЗНЕНАДА СУ НАЛЕТЕЛИ НА КРДО ГОВЕДА...

РАЗДРАЖЕНА ЦРВЕНИМ МАЈИЦАМА, ГОВЕДА СУ КИДИСАЛА НА ВОЗАЧЕ...
ТАКО ЈЕ ЗАЧАС НАСТАО ОПШТИ ГУЖВАЊАЦ...

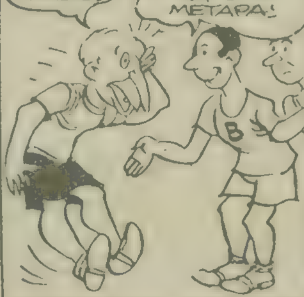

ХА-ХА-ХА! КАКАВ ЛЕП КРКЉАНАЦ!

ТАКО ЈЕ НОСОЊА ПОНОВО ИЗБИО НА ЧЕЛО...

НАЈЗАД НА ЦИЉУ! САДА МЕ ЧЕКА ТОПЛА ДОБРОДОШЛИЦА!
СТАДИОН

МЕЂУТИМ, НОСОЊУ ЈЕ ЧЕКАЛО ИЗНЕНАЂЕЊЕ...И ТО ВРЛО НЕПРИЈАТНО...УМЕСТО ДОБРОДОШЛИЦЕ, ДОБИО ЈЕ КУГЛУ У ГЛАВУ...
ТРАС!

ЈА-О-ОЈ! МАЈКО МОЈА!
А ОДАКЛЕ СТЕ ВИ ДОЛУТАЛИ?
11

ЈА, ОВАЈ... ТРАЖИМ ЦИЉ ЗА БИЦИКЛИСТЕ!
ОВО ЈЕСТЕ ЦИЉ, АЛИ ЗА ТРКУ НА СТО МЕТАРА!

И ТАКО, НА ВЕЛИКУ ЖАЛОСТ ТРИ УГУРСУЗА, НОСОЊА ЈЕ УПРСКАО СТВАР. КАД ЈЕ ПРОНАШАО ЦИЉ, СВИ СУ СЕ ВЕЋ БИЛИ РАЗИШЛИ...
1-10

НЕУСПЕХ У ТРЦИ КРОЗ ФРАНЦУСКУ НИЈЕ МНОГО ОБЕСХРАБРИЛО ТРИ УГУРСУЗА...
ВЕЛИКО
АТЛЕТСКО ТАКМИЧЕЊЕ
ОВО БИ МОГЛО ДА БУДЕ НЕШТО ЗА НАС! ПОСТАЛИ СМО СТРУЧЊАЦИ ЗА СПОРТ!

НАЗДРАВЉАМ И ПИЈЕМ ЗА НАШУ БОЉУ СРЕЋУ НА ПОЉУ АТЛЕТИКЕ!

ОХО!
СВАКИ ОД НАС ИМА ПО ТРИ БРИЛИЈАНТСКЕ МЕДАЉЕ!
МИ СМО, ЗНАТЕ, ПОЗНАТИ ШАМПИОНИ ИЗ ЗЕМЉЕ ДЕМБЕЛИЈЕ!
ЖЕЛИМО ДА СЕ ПРИЈАВИМО ЗА ПРЕДСТОЈЕЋЕ АТЛЕТСКО ТАКМИЧЕЊЕ...

У РЕДУ, МОЖЕТЕ! ВИДИМ ДА СТЕ АТЛЕТИЧАРИ ОД РАСЕ И КЛАСЕ!

ИЗГЛЕДА МИ ДА СМО СЕ ОВДЕ ДОБРО УГНЕЗДИЛИ!
НЕ ДОБРО, НЕГО ОДЛИЧНО!
ЗАНЕМЕЛИ СУ КАД СУ ЧУЛИ ОНО О НАШИМ МЕДАЉАМА!

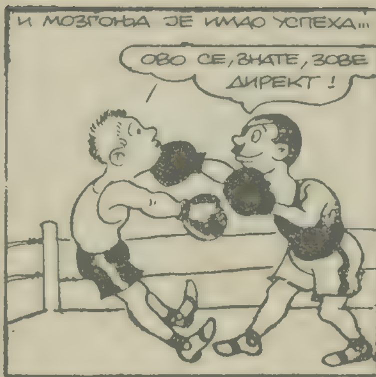

ОД СУТРА ПОЧИЊЕ ОЗБИЉАН ТРЕНИНГ!

СУТРАДАН СУ НОСОЊА, БРАДОЊА И МОЗГОЊА ПОЧЕЛИ ДА ТРЕНИРАЈУ СА СВИМ ОСТАЛИМ ЧЛАНОВИМА ЕКИПЕ...
12

Е, ОВАЈ ДЕО ТРЕНИНГА МИ СЕ НАЈВИШЕ ДОПАДА...
БАШ КАО У НАШОЈ РОДНОЈ ДЕМБЕЛИЈИ!

И НАРЕДНИХ ДАНА СУ МАРЉИВО ТРЕНИРАЛИ...
ЈАОЈ! ПОЛОМИ МИ КОСТИ!

ОДМАХ СЕ ВИДИ ДА СТЕ ПРВА КЛАСА!
СЛАЖЕМ СЕ!

И МОЗГОЊА ЈЕ ИМАО УСПЕХА...
ОВО СЕ, ЗНАТЕ, ЗОВЕ ДИРЕКТ!

АЛАЛ' ВАМ ВЕРА! ПРОПИСНО УДАРАТЕ!
ШТА МОГУ КАД МИ ЈЕ ТАКВА НАРАВ!

НОСОЊА СЕ ПОКАЗАО КАО ИЗВАНРЕДАН ТРКАЧ...

НЕВЕРОВАТНО! КАД СТЕ ПРЕ СТИГЛИ?
НИЈЕ ТО НИШТА! МОГУ ЈА И БРЖЕ!
БАШКА ШТО САМ ТРЧАО ПРЕЧИЦОМ!

МОРАМ ДА ВАМ КАЖЕМ ДА У ВАС ТРОЈИЦУ ПОЛАЖЕМ ВЕЛИКЕ НАДЕ...
ТАКВИ СМО ОД МАЛИХ НОГУ...

ПОСЛЕДЊИХ ДАНА НОСОЊА, БРАДОЊА И МОЗГОЊА ЖИВЕЛИ СУ КАО ЛОРДОВИ. ДОБИЈАЛИ СУ НАЈБОЉУ ХРАНУ И ИМАЛИ СВУ УДОБНОСТ...
ДОБРО ЈУТРО
13
1-12

ТРЕНИНЗИ СУ НАСТАВЉЕНИ...
НАПРЕД ЗА МНОМ!
ЛАКО ЈЕ ТЕБИ КАД ИМАШ АЕРОДИНАМИЧАН НОС!

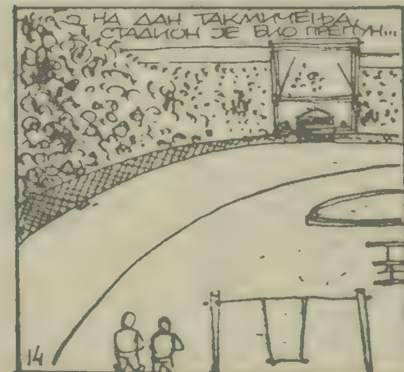

ЗА САДА ЈЕ ДОБРО! САМО ДА НЕ ПОДБАЦИТЕ НА ТАКМИЧЕЊУ!
ХА-ХА! ТО СЕ АСОВИМА, КАО ШТО СМО МИ, НЕ МОЖЕ НИКАДА ДОГОДИТИ!

АЛИ, ДА БИ ПОСТИГЛИ УСПЕХ КОЈИ СЕ ОД ЊИХ ОЧЕКИВАО...
СТАДИОН

...НОСОЊА, БРАДОЊА И МОЗГОЊА СУ ПОЧЕЛИ СВОЈЕ ПОСЕБНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ПРЕДСТОЈЕЋЕ ТАКМИЧЕЊЕ...

И, ЕВО ИХ САДА НА НОВОМ ПОСЛУ...
ГЛАВНИ СИ, НОСОЊО! ШТА СВЕ НЕЋЕ ДА ТИ ПАДНЕ НА ПАМЕТ!
РАДЕ МИ КЛИКЕРИ!

ТА-КО! ТО ЈЕ МОЗАК! БРАДОЊИ ЋЕ БИТИ МНОГО ЛАКШЕ КАД УМЕСТО КУГЛЕ БУДЕ БАЦАО ОВУ ТЕСТИЈУ!
БОЈА

...А НА ДАН ТАКМИЧЕЊА, СТАДИОН ЈЕ БИО ПРЕПУН...

ДОШАО ЈЕ РЕД НА БРАДОЊУ...
САД МОЖЕШ ДА СЕ БАЦАКАШ КОЛИКО ХОЋЕШ! НИШТА ТИ НЕЋЕ ПОМОЋИ...
АЛ' ЋЕ ДА БУДЕ СМЕЈУРИЈЕ!
2-1

ЈЕДАН... ДВА...

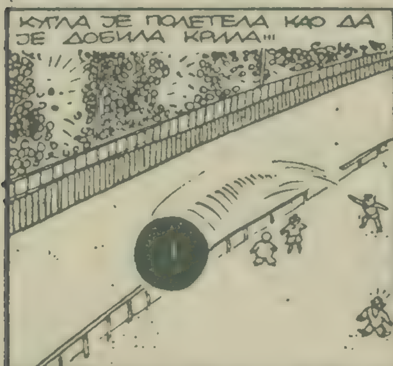

...ТРИ!

... И ЧУВЕНИ ШАМПИОН ЗАСПАО ЈЕ СНОМ ПРАВЕДНИКА...

А САД ДА ВИДИТЕ ШТА БРАДОЊА ЗНА...
И „КУГЛА" ЈЕ...

ЈЕДАН... ДВА... ТРИ!

КУГЛА ЈЕ ПОЛЕТЕЛА КАО ДА ЈЕ ДОБИЛА КРИЛА...

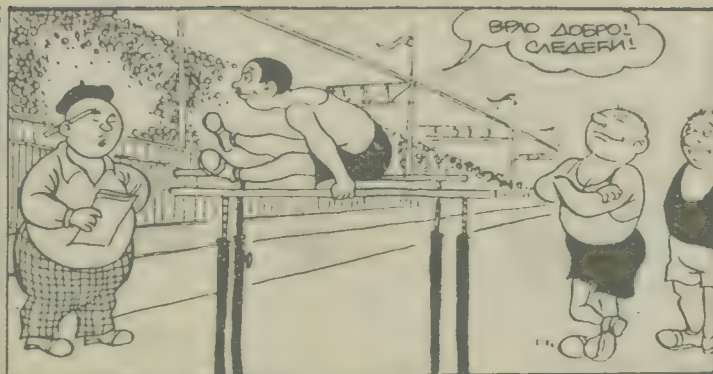

...И ПАЛА У БЛИЗИНИ НОСОЊЕ...

...КОЈИ ЈЕ БРЗО ИЗВРШИО ЗАМЕНУ И УМЕСТО ЛАЖНЕ СТАВИО ПРАВУ КУГЛУ...

СУДИЈИ НИЈЕ ОСТАЛО НИШТА ДРУГО НЕГО ДА ОБЈАВИ ДА ЈЕ БРАДОЊА ПОСТИГАО НОВ СВЕТСКИ РЕКОРД...
15

ТО ЈЕ НОВИ ПРВАК СВЕТА! УРА! ЖИВЕО БРАДОЊА!
2-2

И СЛЕДЕЋЕГ ДАНА СТАДИОН ЈЕ БИО ПРЕПУН...

ВРЛО ДОБРО! СЛЕДЕЋИ!

ХЕЈ, МЕНИ ЈЕ ОВО НЕШТО КЛИМАВО...

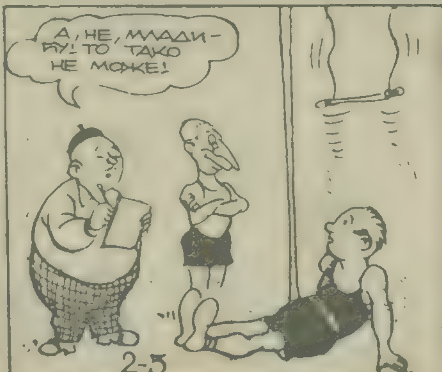

ТАДА ЈЕ ПРОРАДИО НОСОЊИН „ПАТЕНТ"...

ТРЕБАЛО ЈЕ ДА СЕ ПРИЈАВИТЕ НА НЕКО ДРУГО ТАКМИЧЕЊЕ А НЕ НА ОВО...

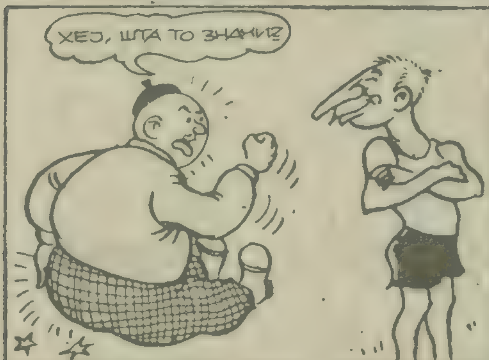

НАСТУПИО ЈЕ ЈОШ ЈЕДАН ПОЗНАТИ ШАМПИОН, АЛИ...
16

ЕВО ШТА МУ СЕ ДЕСИЛО КАДА СЕ УХВАТИО ЗА РУЧКУ НА ТРАПЕЗУ...

А, НЕ, МЛАДИЋУ! ТО ТАКО НЕ МОЖЕ!
2-5

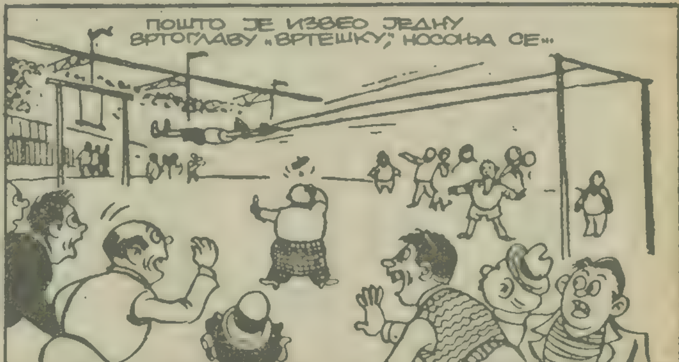

ДОШАО ЈЕ РЕД НА НОСОЊУ... НИКО НИЈЕ ПРИМЕТИО ДА ЈЕ ОН ЗАМЕНИО КОНОПАЦ ГУМОМ...

СУДИЈА ЈЕ БИО ПРВА ЖРТВА ЊЕГОВИХ АКРОБАТСКИХ ВЕШТИНА...

ХЕЈ, ШТА ТО ЗНАЧИ?

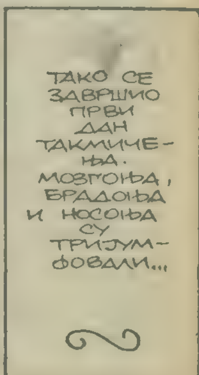

ЗАР ВАС НИЈЕ СРАМОТА?
НЕ ПАЛИ СЕ, ДРУГАР! МОЖЕ ДА ТИ ШКОДИ! ГЛЕДАЈ ЧУДА НЕВИЂЕНА!

333
333
НАСТУПИЛА ЈЕ ПРАВА ЕГЗИБИЦИЈА...

ПОШТО ЈЕ ИЗВЕО ЈЕДНУ ВРТОГЛАВУ „ВРТЕШКУ", НОСОЊА СЕ...

...ОТИСНУО НА ДРУГИ КРАЈ СТАДИОНА...

ЈАО, МАЈКО, ШТА ОВАЈ РАДИ...
2:4

ТАКО СЕ ЗАВРШИО ПРВИ ДАН ТАКМИЧЕЊА. МОЗГОЊА, БРАДОЊА И НОСОЊА СУ ТРИЈУМФОВАЛИ...

СУТРАДАН...
ЧЕСТИТАМ! АКО ТАКО НАСТАВИТЕ...
ЗНАМ! ДАЛЕКО ЋЕМО ДОГУРАТИ!

СУТРАДАН, У НАСТАВКУ ТАКМИЧЕЊА, НАСТУПИО ЈЕ БРАДОЊА...
ЧАСТ МИ ЈЕ ПРЕТСТАВИТИ ВАМ ДВА НАЈЈАЧА ЧОВЕКА НА СВЕТУ! БРАДОЊУ И ДЕБЕЉКА!

ПОЧИЊИ! САД!
ШТА ЈЕ? ШТА МЕ ГЛЕДАШ?
ЈЕ Л' ТАКО?

ПРВО ЋУ МАЛО ДА ТЕ ИСПРЕТУРАМ...
ЈАОЈ! НЕМОЈ, МОЛИМ ТЕ!

МЕЂУТИМ...
ЈАОЈ!

САД ЋЕШ МЕ ЗАПАМТИТИ, ХУЉО БРАДАТА!

СИРОМАХ БРАДОЊА, САД ЋЕ ДА НАСТРАДА!
ХОЋЕШ ДА УЈЕДАШ, А?
НИСАМ ХТЕО, МАЈКЕ МИ! САСВИМ СЛУЧАЈНО!

У ПОСЛЕДЊЕМ ТРЕНУТКУ БРАДОЊА ЈЕ УПОТРЕБИО ВЕЋ ПРОВЕРЕН МЕТОД...

...И УСПЕХ НИЈЕ ИЗОСТАО... ДЕБЕЉКО ЈЕ ОДМАХ КАПИТУЛИРАО...
ГИЦ-ГИЛИЦ!

ТИ ЋЕШ МЕНЕ, МЕШИНО ЈЕДНА! ХА-ХА-ХА!

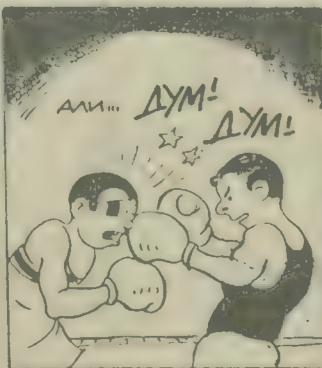

БРАВО! БРАВО!
ПОБЕДИО ЈЕ БРАДОЊА... НА ПОЕНЕ!
2-5

ПОНОВО ЈЕ ДОШАО РЕД НА МОЗГОЊУ, ПА СУ СЕ НОСОЊА И БРАДОЊА ПОСТАРАЛИ ДА МУ ОЛАКШАЈУ ПОСАО...

ПРЕДСТАВЉАМ ВАМ ПРОСЛАВЉЕНОГ БУЛА, ЗВАНОГ ГРОМ КОЈИ ЋЕ СЕ БОРИТИ ПРОТИВ ЧУВЕНОГ МОЗГОЊЕ, ЗВАНОГ АТОМ!

ПАЗИ, МОЗГОЊО, ДА ГА ДОБРО ИСПЕГЛАШ!

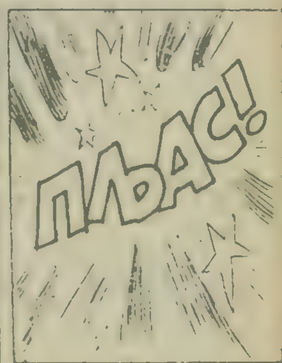

ХАЈДЕ, МОМЧЕ, ПОЧНИ! ШТА ЧЕКАШ! НЕМОЈ ДА МИСЛИШ ДА ЋУ ДА ТЕ МАЗИМ!

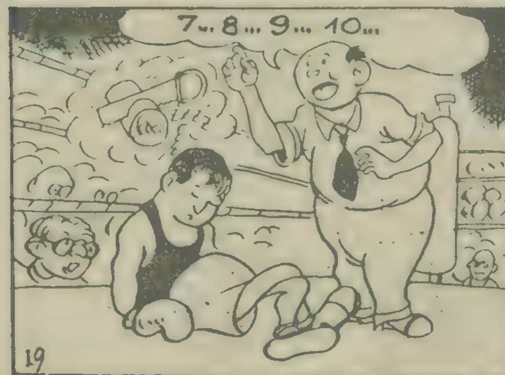

АЛИ...
ДУМ!
ДУМ!

НЕЋУ НИ ЈА ТЕБЕ! ЕВО ТИ НА!
БУП!

Е, ПА ЧЕКАЈ! САД ЋЕШ ДА ВИДИШ ШТА ЈА ЗНАМ! ЕВО ТИ НА! А-ХА! ШТА ЋЕШ САД?

А САД...
ЈАО!

ПЉАС!

7... 8... 9... 10...

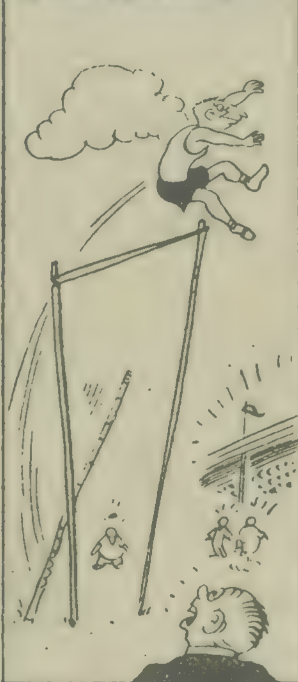

И ТАКО ЈЕ МОЗГОЊА ПОБЕДИО...
...ЧУВЕНОГ БУЛА, ЗВАНОГ ГРОМ...
2-6

ПОСЛЕДЊЕГ ДАНА ТАКМИЧЕЊА НОСОЊА СЕ СРЕО СА ПРВАКОМ СВЕТА У СКОКУ С МОТКОМ...

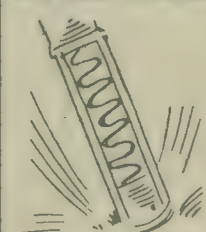

АЛИ, КАДА ЈЕ ОВАЈ ТРЕБАЛО ДА ИЗВЕДЕ СКОК, МОТКА ЈЕ ОТКАЗАЛА ПОСЛУШНОСТ, ЗАХВАЉУЈУЋИ УГУРСУЗИМА...

ПОКУШАО ЈЕ И ПО ДРУГИ ПУТ...

АЛИ...

...И НОСОЊА ЈЕ, КАО ОД ШАЛЕ, ПРЕЛЕТЕО ПРЕКО ПРЕПОНЕ...

ПОСЛЕ ТОГА ДОШАО ЈЕ РЕД НА НОСОЊУ...
САД ИЛ' НИКАД!

У ТОМ ТРЕНУТКУ СТУПИО ЈЕ У ДЕЈСТВО ИЗУМ ТРИ УГУРСУЗА—ФЕДЕР СМЕШТЕН У СРЕДЊИ ДЕО МОТКЕ...

ХА-ХА-ХА! МАЛА ШЕТЊА КРОЗ ВАЗДУХ!

ТИМЕ СУ ТАКМИЧЕЊА ЗАВРШЕНА.
ВАМА, ИЗГЛЕДА, У НОСУ ЛЕЖИ ВЕЛИКА МОЋ!
ХА-ХА! БИЋЕ ДА ЈЕ ТУ НЕГДЕ!

2-7
ЛЕЖИ НАМ, БРАТЕ, АТЛЕТИКА, ПА ТО ТИ ЈЕ!

СУТРАДАН...
ХЕЈ, СЛУШАЈТЕ ОВО: ВЕЛИКЕ БОРБЕ СА БИКОВИМА! АРЕНА, ТОРЕАДОР! ОЛЕ!

ХМ... КАКО БИ БИЛО...

А-ХА! КАКО БИ БИЛО ДА МАЛО СКОКНЕМО ДО ШПАНИЈЕ...

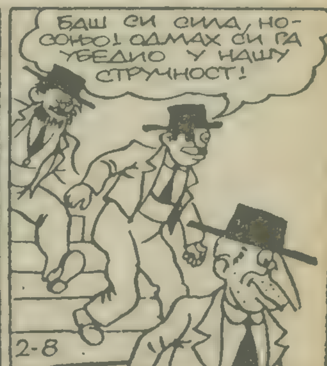

У ТРЦИ ЗА НОВИМ ПУСТОЛОВИНАМА, НОСОЊА, БРАДОЊА И МОЗГОЊА ПОШЛИ СУ У ЗЕМЉУ ТОРЕАДОРА...

ПРВО СУ, НОРАВНО, СВОЈ СПОЉНИ ИЗГЛЕД ПРИЛАГОДИЛИ ПРИЛИКАМА...
Е-ХЕ! ВИДИ ОВО!

ТУ СМО! САМО ХРАБРО!
УПРАВА АРЕНЕ
III СПРАТ

БУЕНОС ДИАС, КАБАЛЕРОС!
БУЕНОС ДИАС! МИ СМО, НОСОЊАДОС, МОЗГОЊАДОС И БРАДОЊАДОС! ДОШЛИ СМО ДА СЕ БОРИМО И ДА ПОБЕДИМО!

УВЕРЕН ДА ИМА ПОСЛА СА ТОРЕАДОРИМА КАКВИ СЕ САМО ПОЖЕЛЕТИ МОГУ, ДИРЕКТОР ИХ ЈЕ ОБЕРУЧКЕ ПРИМИО...
ХВАЛА, СЕЊОР! МИСЛИМ ДА ЋЕТЕ БИТИ ВИШЕ НЕГО ЗАДОВОЉНИ НАШОМ ПРЕДСТАВОМ!
21

БАШ СИ СИЛА, НОСОЊО! ОДМАХ СИ ГА УБЕДИО У НАШУ СТРУЧНОСТ!
2-8

ХАЈДЕ ПРВО ДА НАБАВИМО ТОРЕАДОРСКЕ КОСТИМЕ!
ВАЖИ, БРАДОЊО!

НЕШТО КАСНИЈЕ, ТРИ „ТОРЕАДОРА" НАШЛИ СУ СЕ У ЈЕДНОЈ ОД НАЈБОЉИХ ПРОДАВНИЦА...
ОВО ЈЕ ТАМАН ЗА МЕНЕ!
ПОШАЉИТЕ НАМ ТО СВЕ У ХОТЕЛ „РИО"!

ИЗВОЛИТЕ, ГОСПОДО ТОРЕАДОРИ!
ШТО ЈЕ ОВО НЕКИ ЉУБАЗАН СВЕТ!

ЂАО, КАБАЛЕРОС! ДОЂИ ОПЕТ ДА НАС МАЛО ПРОВОЗАШ!

ГОСПОДИНЕ ДИРЕКТОРЕ, КОД НАС ЋЕ ОДСЕСТИ ЧУВЕНИ ТОРЕАДОРИ... ЕВО ИХ, УПРАВО ДОЛАЗЕ!
О-ХО, КАКВА ЧАСТ!

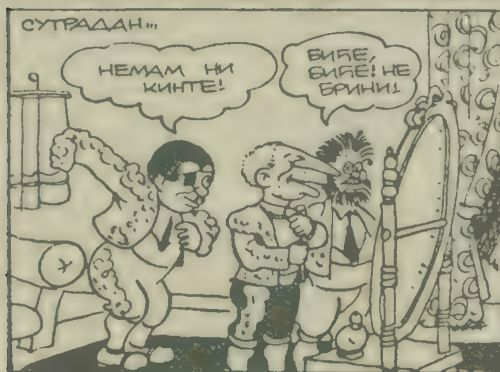
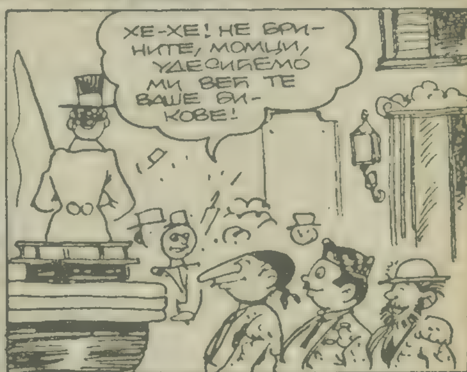

И ТАКО СУ БРАДОЊА, НОСОЊА И МОЗГОЊА ДОЧЕКАНИ СА НАЈВЕЋИМ ПОЧАСТИМА...
ДОБРО ДОШЛИ! КЛАЊАМ СЕ!

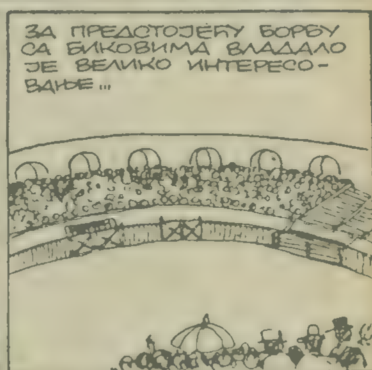

ИСТЕ ВЕЧЕРИ, ИСПРЕД ХОТЕЛА, ОКУПИЛА СЕ МАСА СВЕТА КОЈА ЈЕ БУРНО КЛИЦАЛА СЛАВНИМ ТОРЕАДОРИМА...
ХОТЕЛ РИО

ДРАГИ КАБАЛЕРОСИ, МИ СМО ОЧАРАНИ ВАШИМ ДОЧЕКОМ, А ВИ ЋЕТЕ БИТИ ОЧАРАНИ НАШИМ ВЕШТИНАМА! ВИДЕЋЕТЕ!
УХ, ШТА ИХ ЈЕ!
БРАВО!!!
2-9

БРАДОЊО, ОВАКО ЈЕЗГРОВИТ ГОВОР ОДАВНО НИСАМ ЧУО!

ШТА МОГУ, ХОЋЕ МЕ ГОВОРНИЧКИ ДАР!

НОСОЊА ЈЕ ТЕ НОЋИ САЊАО НАЈСЛАЂЕ СНОВЕ...

СУТРАДАН...
НЕМАМ НИ КИНТЕ!
БИЋЕ, БИЋЕ! НЕ БРИНИ!

ХЕ-ХЕ! НЕ БРИНИТЕ, МОМЦИ, УДЕСИЋЕМО МИ ВЕЋ ТЕ ВАШЕ БИКОВЕ!

ЖИВЕО, БРАДОЊАДОС! БРАВО, МОЗГОЊАДОС! ЕВИВА, НОСОЊАДОС!

ЗА ПРЕДСТОЈЕЋУ БОРБУ СА БИКОВИМА ВЛАДАЛО ЈЕ ВЕЛИКО ИНТЕРЕСОВАЊЕ...

БИЛО БИ МНОГО БОЉЕ ДА СЕ ОВЕ БОРБЕ ПРИРЕЂУЈУ БЕЗ БИКОВА!
НАПРЕД, ТОРЕРО!
23

ИЗГЛЕДА, МЕЂУТИМ, ДА БИК НИЈЕ БИО ИСТОГ МИШЉЕЊА ЈЕР ЈЕ...
2-10

... НА ДАТИ ЗНАК УЛЕТЕО ОДМАХ У АРЕНУ...

МУ-У-У!
ЛАКШЕ МАЛО! ШТА СИ НАВАЛИО?!
...И ПОЛЕТЕО НА НОСОЊУ...

ПАЗИ, НОСОЊО, ТАЈ СЕ ИЗГЛЕДА НЕ ШАЛИ!
Е-ХЕЈ! ПА ОВАЈ ЈЕ ЛУД! ИДЕ ПРАВО НА МЕНЕ!

И ЗАИСТА, ПОШТО ЈЕ НОСОЊУ И МОЗГОЊУ НАТЕРАО У БЕКСТВО ПРЕКО ОГРАДЕ, БИК СЕ УСТРЕМИО НА БРАДОЊУ...

ХЕЈ! НЕМОЈ! ЈА СЕ САМО ИГРАМ ТОРЕАДОРА!

АЛИ, ТО БРАДОЊИ НИЈЕ НИШТА ПОМОГЛО, ЈЕР ГА ЈЕ БИК ЈЕДНОСТАВНО ОДБАЦИО У ВАЗДУХ...

...И ОН ЈЕ СНАЖНО ТРЕСНУО О ЗЕМЉУ. НА РЕДУ ЈЕ БИО НОСОЊА...
ХАЈДЕ, МАНИ ЊЕГА! ТУ САМ ЈА!
2-11

ДОК СУ БРАДОЊУ ИЗНОСИЛИ ИЗ АРЕНЕ...
А-ЈООЈ! ЧИНИ МИ СЕ ДА НИ-САМ ВИШЕ ЖИВ!

...ПУБЛИКА ЈЕ БУЧНО НЕГОДОВАЛА И ТРАЖИЛА ДА СЕ БОРБА НАСТАВИ...
ОЛЕ!
ОЛЕ!

ТАКО ЈЕ НОСОЊА, ИАКО ТЕШКА СРЦА, МОРАО ДА СЕ ВРАТИ У АРЕНУ...
САМО НЕМОЈ ДА СЕ ОКРЕЋЕШ!

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ НОСОЊУ ЈЕ НАПУСТИЛА ХРАБРОСТ И ОН СЕ „ПОВУКАО"...
ЈАООЈ!

БИК ГА ЈЕ СНАЖНИМ ЗАМАХОМ ПРЕБАЦИО ПРЕКО ОГРАДЕ...

ПЉУС!

БРАВО, ТОРЕРО!
ТО СЕ ЗОВЕ СКОК!

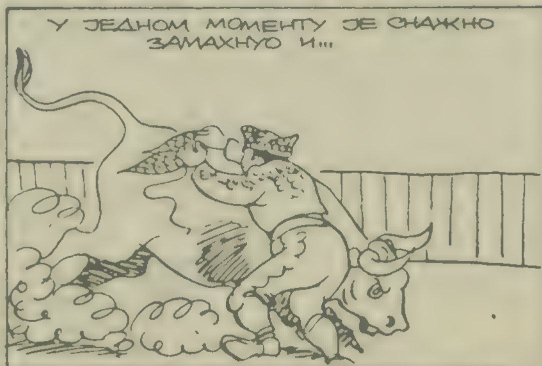

КАКАВ НОС! БАШ ЈЕ СМЕШАН!
САД МУ-У-У, А МАЛО-ЧАС СИ ХТЕО ДА МЕ НАБОДЕШ НА РОГОВЕ!
МУ-У! МУ-У-У!
25
2-12

ТИКВАНЕ, ШТА ЋЕ ОВО БУРЕ ОВДЕ?
А ШТА ЋЕ ТОРЕАДОР ВАН АРЕНЕ?

ТАКО, ЈЕ Л'? Е, ЗА ОВО ЋЕШ ДА ПЛАТИШ, ДРАГИ МОЈ!

О-ХО! КО ПОРУЧЕНО! САД ЋЕ ОНАЈ НОСАТИ ДА МЕ ЗАПАМТИ!

ЗА ТО ВРЕМЕ МОЗГОЊА ЈЕ ПРИЛИЧНО СПРЕТНО ИЗАЗИВАО БИКА...
ХАЈДЕ, КРАВИЦЕ, САД НАВАЛИ!

У ЈЕДНОМ МОМЕНТУ ЈЕ СНАЖНО ЗАМАХНУО И...

...НА НОСОЊИНУ НЕСРЕЋУ, ПРОМАШИО ЦИЉ...
АЈОООЈ!

БИК СЕ, МЕЂУТИМ, РАЗИГРАО...
МУ! МУ! МУ!

ДОСТА ЈЕ БИЛО ШАЛЕ! САД ЋУ ЈАЊИХ ДА УДЕСИМ!
26
3-1

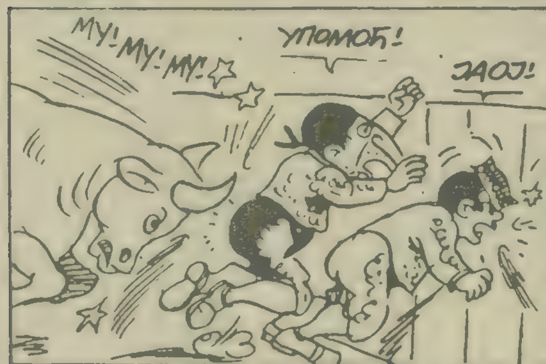

ЈАОЈ, БРАЋО! НЕ ДАЈТЕ МЕ!

ГДЕ ЛИ СУ СЕ СА-МО ИЗГУБИЛИ ОВИ ЈУНАЦИ?

КУЦНУО ЈЕ ЧАС МОЈЕ ОСВЕТЕ!

ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ ОТИШАО!
КАМО ЛЕПЕ СРЕЋЕ!

ОСЕЋАМ КАКО МИ СРЦЕ СИЛАЗИ У ПЕТЕ!
ЈОЈ! ЕВО ГА!
АЛИ ОДЈЕД-НОМ...

МУ! МУ! МУ!
УПОМОЋ!
ЈАОЈ!

НЕМОЈ ВИШЕ! БИЋЕМО ДОБРИ! ЕВО, УПРАВО СМО ПОШЛИ КУЋИ!

ОН МИ НЕ ВЕ-РУЈЕ! ВИДИШ КАКО НАС ГЛЕДА!

ХАЈДЕ БРЖЕ, ДОК ЈОШ МИ-РУЈЕ!
А ТОЛИКИ СВЕТ НАС ГЛЕДА!
27

ЛОПОВИ! ПРЕВА-РАНТИ! УПРОПАСТИ-ЛИ СТЕ МЕ!
3-2

ЈОШ МОЖЕТЕ ДА МЕ ПОГЛЕДАТЕ У ОЧИ!
ПОЛАКО! НЕМОЈ МНОГО ДА СЕ СЕКИРАШ!
ОСИМ ТОРА...

...СВЕ ЈЕ ОНО БИЛА САМО ШАЛА! ХТЕЛИ СМО ДА НАСМЕЈЕМО ПУБЛИКУ... СУТРА ЋЕТЕ ВИДЕТИ ШТА МИ УМЕМО!

ДАКЛЕ, САД МОРАМО НЕШТО ДА ИЗМИСЛИМО, ИНАЧЕ СМО ОБРАЛИ БОСТАН...

ИМАМ ИДЕЈУ! СЛУШАЈТЕ...

БРАДОЊА ЈЕ ПОЧЕО ДА СПРОВОДИ У ДЕЛО СВОЈУ ЗАМИСАО...

ТА-КО! А САД МОЖЕМО НА МЕГДАН!

СВЕ ЈЕ У НАЈБОЉЕМ РЕДУ, МОМЦИ! ЈА САМ СВОЈЕ ОБАВИО!
РЕД ЈЕ ДА ОД ТЕБЕ ИМАМО НЕКУ ВАЈДУ!

СУТРАДАН СУ ТОРЕАДОРИ, УЗ ЗВУКЕ СВЕЧАНОГ МАРША, НАСТУПИЛИ У ПУНОМ САСТАВУ...

ПРЕМА ПРОГРАМУ, ТРЕБАЛО ЈЕ ДА БРАДОЊА ПРВИ НАСТУПИ...

АЛИ, НОСОЊА ЈЕ ИЗАЗИВАО БИКА ЦРВЕНОМ МАРАМОМ...
ХАЈДЕ, МАЛИ, САД НАВАЛИ! САМО, НЕ МОРАШ БАШ ОНАКО ОЗБИЉНО!

У ЈЕДНОМ ТРЕНУТКУ НОСОЊА СЕ ИЗМАКАО И БИК СЕ...

...УСТРЕМИО НА БРАДОЊУ...
САД ЋУ ЈА ТЕБЕ ДА УДЕСИМ!

СУДАР ЈЕ БИО СИЛОВИТ...

БРАДОЊА ЈЕ ТРИЈУМФОВАО...
ХЕ-ХЕ! БАШ САМ МАЈСТОР!

ЖИВЕО!
БРАДОЊАДОС!
БРАВО!

СЈАЈНО! ВЕЛИЧАНСТВЕНО! ЈА САМ ВИШЕ НЕГО ОДУШЕВЉЕН!
ХЕ! ШТА СМО ВАМ МИ КАЗАЛИ!
3-4

СУТРАДАН ЈЕ НА РЕДУ БИО НОСОЊА...

СРЕЋАН САМ ШТО САМ НАИШАО НА ОВАКВЕ ЉУДЕ!

И ТАДА, У АРЕНУ ЈЕ УЛЕТЕО ЈЕДАН БИК КОЈИ СЕ ПРИЛИЧНО РАЗЛИКОВАО ОД СВОЈЕ САБРАЋЕ...

ХАЈДЕ ДА СЕ МАЛО ПОИГРАМО! ХОП!

ШТА ЈЕ? ЗАР СЕ БОЈИШ?

УВРЕЂЕН, ИЗГЛЕДА, ОВОМ ПРИМЕДБОМ БИК ЈЕ ЈУРНУО НА НОСОЊУ АЛИ ГА ЈЕ ОН ПРЕСКОЧИО. ПУБЛИКА ЈЕ БИЛА ОДУШЕВЉЕНА...

СЛЕДИО ЈЕ ЈОШ ЈЕДАН СИЛОВИТ НАПАД. МЕЂУТИМ, НОСОЊА СЕ НИЈЕ ПОМЕРИО...
ПАЗИ! ЛЕЂА!

АЛИ, У ПОСЛЕДЊЕМ ТРЕНУТКУ, МАЈСТОРСКИМ СКОКОМ УНАЗАД, ОН ЈЕ ИЗБЕГАО СМРТНУ ОПАСНОСТ...

3-5

КАД ЈЕ БОРБА НАСТАВЉЕНА, НОСОЊА ЈЕ СНАЖНИМ УДАРЦЕМ ОНЕСПОСОБИО БИКА...
JAO! LAKŠE!

ЖИВЕО!
БРАВО, КАБАЛЕРО!

А ТАДА...
О-ХО! ОВО ЈЕ НЕШТО ВАН ПРОГРАМА!

АЛИ И ОВО ШТО ЈЕ УСЛЕДИЛО...

НАЈЕДНОМ, ПОЈАВИЛИ СУ СЕ МОЗГОЊА И БРАДОЊА...

УА-А! ПОДВАЛА! УА-А-А!

КАРАМБА! ТЕШКО МЕНИ!
31

АЛИ ДАЛЕКО ГОРЕ ОСЕЋАЛИ СУ СЕ ОНИ КОЈИ СУ НА СВОЈОЈ КОЖИ ОСЕТИЛИ „ОДУШЕВЉЕЊЕ" ПУБЛИКЕ...
КРАЈ ЕПИЗОДЕ
3-6

VESELI ZABAVNIK

NEDELJNI ZABAVNI LIST

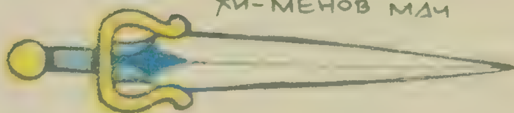
Tri UGURSUZA

ОБУЦИТЕ ХИ-МЕНА

ХИ-МЕНА ЗАЛЕПИТЕ НА КАРТОН, МАЧ И ШЕШИР ТАКОЂЕ, ПА ИХ ИСЕЦИТЕ

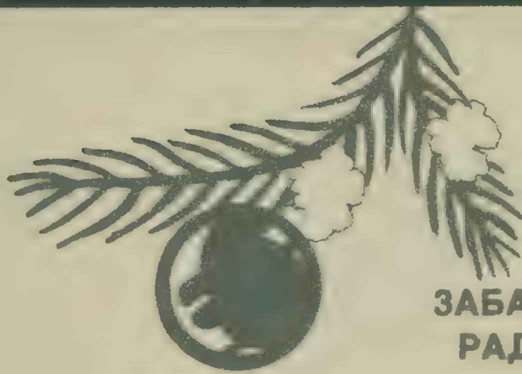

ЗАБАВНИКОВА РАДИОНИЦА

НОВА КАО- НОВА ГО

Ексклузивно, само за радионичаре – ГАРАНТНИ ЛИСТ:
ПРОИЗВОД: **Нова година**
ТИП: **1990**
ДАТУМ ПРОИЗВОДЊЕ: **31. 12. 1989.**
РОК ТРАЈАЊА: **365 дана**
СИРОВИНСКИ САСТАВ: **25% лето**
25% зима
50% преостала годишња доба
УПУТСТВО ЗА УПОТРЕБУ: **Овај производ треба трошити сваког дана помало, претежно са особама које волите.** (НАПОМЕНА: Непотрошено или улудо потрошено време **не може** се пренети у наредну годину!)
НАЧИН ОДРЖАВАЊА: **Производ је потребно што више делити са другима јер ће само тако временом постати још већи и учинити вас богатијим.**
ВАЖНО: **Оштећења настала због неисправне употребе и немарног поступања са производом не могу се надокнађивати на име гаранције!**
Уколико производ не буде радио беспрекорно, овлашћени сервис ће се у гарантном року, на захтев имаоца гарантног листа, постарати да се кварови и недостаци на производу отклоне.
СЕРВИСИРАЊЕ: **Сваког петка на свим киосцима.**
ГАРАНЦИЈА ИСТИЧЕ 31. 12. 1990. НАКНАДНЕ РЕКЛАМАЦИЈЕ СЕ НЕ ПРИМАЈУ!
„РАДИОНИЦА"

Ето, тако. Добили сте једну нову-новцату годину, уз њу и гарантни лист, добили сте и могућност да почнете све оно што је било глупо започињати у овој старој и, најзад, добили сте могућност да вам све буде ново и другачије (наравно, уколико се потрудите да ствари учините таквима).

Остала вам је још само једна брига: Како је дочекати?

Па како другачије него – РАДИОНИЧАРСКИ!

А шта вам је потребно за такав дочек?

Ништа посебно. Довољно је да останете тако лепи и паметни. Можда ће вам затребати само неколико нових игара, а за то смо се већ побринули.

ЛОВ НА ДУХОВНО БЛАГО

За случај да сте ви домаћин или организатор прославе, приредите гостима забаву још док се окупљају и помало збуњено шеткају чекајући да журка најзад почне.

Подразумева се да сте већ унапред припремили све што вам је за игру потребно: гомилу цедуља са задацима и папире на којима ћете бележити резултате. Ако јесте, игра може да почне.

Свако узима једну цедуљу са гомиле, жури да изврши задатке који су на њој, а затим до вас да убележите резултат. Онда се враћа гомили, узима другу цедуљу, обави други задатак, јури до вас, па до гомиле... и на проглашење победника!

Првих пет који обаве све задатке са својих цедуља (ако је мање играча онда свако узима више цедуља), добијају награде које ће зависити од ваше маштовитости и широкогрудости.

Ах, да! Заборавили смо да кажемо какви су задаци!

На једној цедуљи може да пише: „Нађи једну особу која је виша од тебе, једну која је нижа и једну која носи исти број ципела као и ти". На другој ћете можда поставити тежи задатак: „Нађи две особе које су прошле недеље одговарале математику и добиле четворку" или „Нађи две особе које ‚Забавник' листају од последње стране и некога ко увек прво прочита Хогара".

Дакле, за задатке можете користити све навике и догађаје који вам падну на памет: нађи некога ко је ручао оно што највише волиш и некога ко је ручао оно што ти не волиш да једеш; некога ко је ових дана чуо три вица (нека ти их исприча); нађи троје који обожавају истог певача; двоје који верују да није срамота плакати....

П. С. Не дајте се збунити збрком и буком које ће настати кад сви углас почну да се распитују и да вам доносе резултате овог шашавог лова – будите достојанствен и праведан судија, а ако постане сувише замршено, потражите асистента.

А када се заморите од музике и буке, ево игре која ће вас сигурно разгалити:

ЛАНЧАНА ПАНТОМИМА

Верујемо да сви знате како се игра пантомима. Онда знате и колико може да буде тешка и смешна. А замислите како то све изгледа помножено са пет!

Нађите шест добровољаца, једног од њих задржите а преостале пошаљите да чекају пред вратима. Да чекају – шта? Позив, наравно.

Добровољцу, односно, првом члану изабране екипе, испричајте неку причу (нека

Било је заиста крајње време да се појави – још који дан и остали бисмо без иједног јединог датума на календару

буде кратка, али са необичним детаљима). Даљи процес је веома једноставан: ОН (добровољац!) позваће једног из групе која чека напољу и пантомимом (дакле, без иједне речи или звука) „испричати" задату причу. Битно је да особа којој показује не сме ништа да пита! (Њој је дозвољено само да унезверено гледа и клима главом.)

Кад је прича доказана, први добровољац се смешта у публику, а особа која је до малочас гледала (унезверено!) позива трећег члана екипе и пантомимом му препричава оно што је „чула", односно –

ДИНА

видела. – Пазите, и даље нема питања – свима је дозвољено само да се чуде, али без гласа!

Трећи затим „препричава" четвртом, четврти петом, овај шестом који треба да, кад одгледа представу, исприча шта је видео. (Замислите, њему је дозвољено да прича!)

Немојте се чудити ако његова прича уопште не личи на ону коју сте задали првом члану екипе. А да бисте проверили када је и како, који детаљ променио смисао, вратите филм уназад. Нека сад пети играч исприча оно што је показивао, за њим четврти, па трећи... све до првог који је имао јединствену прилику да на делу види како то изгледа кад се трачеви и оговарања преносе „од уста до уста" и како једна „обична" прича (као што је, на пример: „Црвенкапа је кренула код баке у шуму, уз пут је срела вука, изнервирала се и пребила га") добија најнеочекиваније обрте: у разним верзијама Црвенкапа се претворила у господина који преко руке држи штап (уместо корпе), а затим у конобара (погађајте већ, покрет који је требало да дочара дршку од корпе некоме је личио на белу уштиркану салвету!). Да ствар буде још горе, вук који је, као што му и приличи, ишао на четири ноге, протумачен је као пијани гост који конобара вуче за ногавице, а шума... Шума је остала до краја само што никоме није било јасно какве она сад има везе са причом о конобару и пијаном госту!

Желимо вам добру забаву.

И на крају, за вашу породицу или разред: ЛУТРИЈА У КОЈОЈ СВАКО ДОБИЈА

Не верујете? Само наставите са читањем, ускоро ће вам бити јасно која је магија у питању.

Прво треба да се побринете за наградни фонд: свако ће на цедуљи написати шта нуди, односно, шта је спреман да учини или да̂ присутнима. (То може бити једно вођење у биоскоп, постер Мадоне, писање домаћих у трајању од седам дана, ношење школске торбе сваког непарног датума, снимање касете са одабраном музиком...) Наравно, наградни фонд је неограничен и што сте великодушнији – то боље, јер колико цедуља приложите, толико ћете и извлачити.

Сачувајте цедуље – оне ће вам у новој години послужити као купони које можете искористити било када (никад се не зна када ће вам затребати нека услуга од пријатеља).

За почетак, „Радионица" прилаже своју цедуљу: „Нудимо два сата играња на снегу или на трави".

Надежда Миленковић

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК и „ОЗОН"

(радио-емисија БЕОГРАДА 202)

Графити 89.

Још нешто више од два месеца до краја нашег сакупљања графита. Дакле, има времена да смислите графит који ће победити! Држимо вам палчеве!

НАШ ИЗБОР ПРИСТИГЛИХ ГРАФИТА

1. Од свих животних путава најбољи је службени!
Бубњар, Шабац

2. Поштен је човек који често пролази поред поште.
Гордана, Инђија

3. Не терајте младиће да вам купују цвеће – превариће вас са цвећарком!
Црнкиња са зеленим очима, Инђија

4. Дан жена постоји јер су остало ноћи вештица!
Дејан Крокет, Београд

5. Јуче сам полагао возачки испит и ... многи су пали!
Мирсо, Светозарево

6. Мона Лиза има СИДУ – контактирала је са превише света!
Борис, Ново Место

7. Не туците децу – испаштаће унуци!
Марина, Дубровник

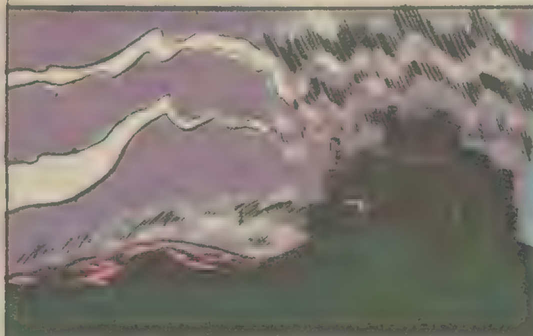

СЕДАМ „ЗАБАВНИКОВИХ" ПИТАЊА:

1. Шта се не препоручује?
2. Који је најбољи еколошки графит?
3. Која је најоткаченија љубавна изјава?
4. Које је најновије правило у бон-тону?
5. Ко има стила?
6. Ко је аматер а ко професионалац?
7. Шта је за кога светиња?

Одговор на ова „ЗАБАВНИКОВА" питања шаљите на адресу „ОЗОН-а" РАДИО-БЕОГРАД 202, Хиландарска 2, за „ОЗОН" – ГРАФИТИ '89, 11000 Београд.

ХИ-МЕН И ГОСПОДАРИ СВЕМИРА

ПУЛС МУ ЈЕ УС-ПОРЕН! ОРКО, ЗНАО СИ ДА ЈЕ ОВА ЧАРОЛИЈА ИЗУЗЕТНО ЈАКА!
НИСАМ МОГАО ДА ОСТАВИМ ХИ-МЕНА НА ЦЕДИЛУ!

ОД РОЂЕЊА СУ МЕ УЧИ-ЛИ ДА СВОЈЕ ЧАРОЛИЈЕ КОРИСТИМ ДА БИХ ДРУ-ГИМА ПОМОГАО!

И ХИ-МЕН КОРИСТИ СВОЈУ МОЋ ЗА СПАС ЕТЕРНИЈЕ!

ВИСОСТИ, ХОРДАКОВА ФЛОТА УПРАВО ПОКУШАВА ДА ПРОБИЈЕ ДИМЕНЗИО-НАЛНУ БАРИЈЕРУ!

ХИ-МЕН ЈЕ БО-ЛЕСТАН, ПРИНЦ АДАМ НИЈЕ ТУ... РАНДОРЕ, ВИ МОРА-ТЕ ПРЕДВОДИТИ НАШЕ СНАГЕ!
ТАЧНО! БОРИЋЕМО СЕ С ХОРДА-КОМ КАО НИ-КАД ДО САДА!

НЕ! ТО ЈЕ ИСУВИШЕ ОПАС-НО! ПРЕПУСТИТЕ СВЕ МЕНИ!
МОРАМ ОЈАЧАТИ И ЗБОГ ОРКА, КОЈИ СЕ ЖРТВОВАО ЗА МЕНЕ!

ОРКО! ШТА СЕ ДОГОДИЛО?
МАЛО САМ ИСЦРПЉЕН, ВИСОСТИ!

ВИСОСТИ, АКО ЋЕТЕ ВИ БРИНУТИ О ОРКУ, ОБЕ-ЋАВАМ ДА ЋУ ОТЕРА-ТИ ХОРДАКА!

А У ОПСЕРВАТОРИЈИ...
НЕКА БУДАЛА СЕ УПЕТЉАЛА У ОВО ШТО РАДИМ! ВИДЕЋЕМО КО ЈЕ МОЋНИЈИ -ЧАРОЛИЈА ИЛИ НА-УКА!
У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ: КО ЈЕ МОЋНИЈИ

ХИТ ХИТ ХИТ

СТАРИ ЛИСЦИ

КАРИЈЕРЕ:

Rolling Stones

(ко зна који пут)

Прошле су три године од њиховог последњег албума, седам година од последње турнеје. Мик Џегер и Кит Ричард имају по 46 година а басиста Бил Вајмен чак 53, али су и даље највећа рокенрол група на свету. Наравно, новом плочом нису морали да докажу ништа друго осим да су најбољи. И да и даље добро раде заједно. О почетку рада на овој плочи говори Кит Ричард:

– У фебруару сам отишао на Барбадос да се нађем са Миком Џегером. Одлучили смо да тамо будемо две недеље и видимо шта може да се уради. Залагао сам се да наставимо са радом јер је то позитивно. Рекао сам жени: Идем на Барбадос да напишем неке песме са Миком, враћам се или за две недеље или за два дана. Пет дана касније назвала ме је и рекла: Значи, остајеш две недеље. Срећом – одговорио сам јој. Било је добро што смо Мик и ја најзад сели да радимо, апсолутно све је остало напољу, постојао је наш набој. Наравно, Мик и ја никада нећемо моћи да се разиђемо. Чак иако не будемо више радили заједно, виђаћемо се бар једанпут или двапут годишње да причамо о прошлости. Битно је да смо за две недеље успели да направимо 15 нових песама.

– Има ли песама које више не желиш да свираш на концертима?

– Мислим да не постоји песма коју не желим да свирам, али има неких за које је боље да их мало заобиђемо. У време када смо објавили први сингл са песмом „Come ON" свирали смо сваке вечери и одбијали да изводимо ову ствар. Није ишло да целе вечери свирамо хеви ритам и блуз и онда одрадимо ту малу поп песму. „Satisfaction" ретко свирамо уживо. То чинимо једино када нас приморају. Чудно, јер је то највећа песма коју смо икад направили. Морам признати да никада нисам волео ту песму. Није превише позната, али „Сатисфекшн" смо направили зато што нам је била потребна још једна песма да завршимо албум. Да је она нешто посебно схватио сам тек пошто смо је снимили. Техничари у студију почели су да скачу и галаме: То је сингл, то је сингл!

– Има ли музичара који се са годинама све више доказују?

– Ја. Сви остали у групи. Бубњар Чарли Вотс свира застрашујуће добро. А други момци... не знам. Ерик Клептон је изузетан. Ако се прошлост постави на право место, ако човек не упропасти самог себе, ако му не постане досадно да свира, ако га не угуше кућне невоље и ако се избори за довољно простора око себе и употреби искуство и ствари које је на-

После непотврђеног распада групе, узајамних свађа и дуже паузе Ролингстонси су поново заједно. Повратнички албум се зове „Steel Wheels" а они су, по ко зна који пут, једна од најзанимљивијих појава на светској сцени

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ:

„Прошле године једна жена ми је понудила 200.000 долара да јој одржим приватни концерт. Само ја, она и клавир. Морао сам да је одбијем. Бари Вајт није на продају."

Бари Вајт

• ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ •

ЛАМБАДА

Chorando se foi, quem um dia so me fez chorar
Chorando estara, ao lembrar de um amor que dia nao saoube cuidar
A recordacao vai estar com ele aonde for
A recordacao vai estar pra sempre aonde zu for
Danca, sol e mar, guardarei no olhar, o amor
Faz perder encontrar
Lambando estarei ao lembrar deste amor
Por um dia, um instante, for rei
A recordacao vai estar comele aonde for
A recordacao vai estar pra sempre aonde for
Chorando est ara, ao lembrar de um amor que
Um dia nao soube cuidar
Cançao riso e dor, melodia de amor
Um momento que fica no ar.

Плачући је отишао, тај због ког сам некад плакала
Заплакаће када се присети љубави коју некада није умео да чува
пратиће га успомена ма где био.
Игра, сунце и море остаће ми у очима
од љубави може да се губи и добија
заиграћу ламбаду када се сетим те љубави.
За дан, за трен, бити краљ.
Пратиће га успомена ма где био.
Заплакаће када се сети љубави коју једнога дана није умео сачувати.
Песма, осмех, бол, љубавна мелодија
тренутак који остаје у ваздуху.

ИЗВОДИ: Kaoma band

Захваљујемо Радио-Југославији на преводу са португалског језика

учио – могуће је напредовати.

– Да ли је тачно да је Мик Џегер све време причао док си му прошле године пуштао свој соло албум?

– Јесте, иако то сад порiче. Вероватно је заборавио. Тада је дошао код мене, питао сам га хоће ли да чује песме за моју соло плочу, рекао је наравно и чим је прва почела упустио се у ћаскање типа: знаш кога сам јуче срео. Међутим, не сумњам да је код куће преслушао целу плочу. Иначе сада не бисмо били овде. О нашим соло плочама нисмо много причали. Ту и нема шта да се каже. Њему су била потребна два албума да схвати да су Rolling Stones свима нама потребни, да смо потребни једни другима.

Други главни човек Rolling Stonesa Мик Џегер своју причу такође започиње тиме како су одлучили да поново раде заједно.

– Јануара 1988. године рекли смо да ћемо током године радити на соло пројектима а следеће настављамо са групом. Желео сам да снимим соло плочу јер бисмо се у супротном понашали као група The Who, окренути носталгији. А не желим да се бавим носталгијом. Око нас је ионако има превише и није потребно да се о њој још и пева. Мислим да свако у себи носи мало носталгије а мени то изгледа као кад се окупе стари ратни пилоти па причају о прошлости. Зато настојим да то избегнем.

– Да ли сте се ти и Кејт извињавали један другом пре но што сте почели поново заједно да радите?

– Не, само сам му рекао хајде да радимо. Истини за вољу, не могу да се сетим ни половине онога шта смо један о другом причали. Једноставно сам заборавио да је Кејт икада био груб или вулгаран према мени, нашли смо се, врло брзо написали песме, за три месеца снимили албум, што је прилично успешно за сваку групу, да не говорим о овако древној као што су Rolling Stones.

– Да ли ћеш изменити свој сценски наступ у складу са новим, зрелим Стоунсима?

– Биће прилагођен материјалу. Радићу све што је потребно. Сада доста свирам гитару и нећу моћи да током свих 25 песама скачем.

– Није ли мало недостојанствено да средовечни човек цупка по бини као шеснаестогодишњак?

– Наравно да јесте! Мислим да уопште није достојанствено бити у рок групи. И не знам како би то могло да буде. Достојанствена рок група, то је у супротности само по себи.

– Да ли постајеш друга личност када си на турнеји?

– Мој карактер се потпуно мења када се попнем на сцену. То је као код глумаца, на бини постајеш нека сасвим друга личност.

– Зашто се последњих година тако много старих група поново враћа на сцену?

– Најједноставнији одговор је због новца. У случају Stonesa, The Who па чак и Pink Floyd људи воле да дођу и виде оне који иза себе имају историју. А те групе никад нису биле потпуно замењене неким новим саставима. Оне још увек имају вредност и не зависе само од старије публике. На неки начин више волим нову млађу публику. Отворенији су и на концерте не долазе необавештени. Знају шта могу да очекују. Већину ствари већ су видели на филмовима и видео тракама. Можда је питање зашто уопште желе да чују нас када имају мноштво других група које су ближе њиховој генерацији.

П. Ј.

THE AMERICAN FIRE WORKS.

UNION

FOR SALE HERE.

Прва реклама за ватромет у САД, а вероватно и у свету, појавила се 1872.

Весеље нам улепшавају...

ВАТРЕНИ ВОДОСКОЦИ

Питање је да ли бисмо данас уживали у свечарском сјају и раскоши боја ватрометног звезданог роја да један Кинез није, случајно, просуо шалитру по ужареном угљу...

У ватромету је, кажу, од познатих личности највише уживао руски цар Петар Велики. Али, не само као посматрач већ и као мајстор за ватрометне ракете којима је повремено знао да протресе своју царску палату. Његови ватромети трајали су и по пет сати. И француским краљевима Лују XVI и Наполеону ватромет је био омиљена забава.

У прошлом веку ниједна свечаност или значајнији спортски догађај нису могли да прођу без ватромета. Тада је у моди било летење балоном па су се приређивале пригодне свечаности и пре узлетања испаљивале ракете. Једне летње вечери у Паризу ватрени балониста Мадам Бланшар узлетела је управо у тренутку кад је почело испаљивање ракета. Или су оне биле погрешно усмерене или је мало запаљивог гаса исцурило из балона, тек госпођа Бланшар и њен балон заувек су нестали у пламену.

Ватромет који је одржан 1897. у част такозваног Дијамантског јубилеја британске краљице Викторије сигурно никада неће бити надмашен. Хиљаде ватрометних ракета с упутством за употребу паковане су тада у сандуке и слате у најудаљеније делове краљевства, па и у Африку – домороцима који су живели око реке Замбези. Како су морали сами први пут у животу да лансирају овакве ракете, кад су се на небу појавиле звезде с обрисима краљичиног лика, падали су ничице на земљу верујући, наравно, да су у све то умешани духови...

Некима је, опет, ватромет служио као алиби. Памти се онај од пре педесет година који је приредио познати гангстер Ал Капоне у Мајамију, на Флориди. Док су агенти Федералног истражног бироа мотрили на њега, и вероватно се питали шта ће му све то, чланови његове банде обрачунавали су се са супарницима у Чикагу...

Ватрометом се данас најмање баве у Кини а, колико је познато, тамо је поникао. Кинези су пре хиљаду година и више за кување користили шалитру уместо обичне соли. И кад је једном приликом неком кувару мало шалитре пало у ватру и распршило се у безброј варница, дошли су на идеју да се тако, убудуће, забављају.

Формула – на арапском

Ватромет је у старом веку постао омиљена забава и Индијаца, Арабљана, Римљана и Византинаца. Али, први рукопис с описом смесе за ватромет потиче тек из 12. века и писан је на арапском језику. Вештина прављења ватромета нагло се развија у Европи од 13. века, после појаве барута. У 14. веку познати центри за израду ватрометних средстава су Болоња и Фиренца у Италији и Нирнберг у Немачкој. Први приручник за справљање ватрометне смесе потиче из 1432. и писан је на немачком.

Захваљујући развоју хемије, хемијске индустрије и проналаску бездимног барута и других експлозивних материја у 19. веку, пиротехника, у оквиру које се изучава и ватромет, добија научну подлогу.

Ватрометна ракета се састоји од ваљкасте чауре набијене лако запаљивом смесом, а уграђује се на шипку – штапин, која је у ствари упаљач. Ракета се на принципу млазног погона диже увис, а када пламен захвати чауру, из ње се распрши безброј варница...

Ватромет у боји први пут је приказан у 18. веку, а добијен је додавањем соли различитих метала: стронцијумовог нитрата за црвену, баријумовог за зелену, бакарног за плаву, натријумовог за жуту... А да би се постигли брилијантни светлосни ефекти, смеси се додаје мешавина која садржи ситно иверје алуминијума, магнезијума или гвожђа.

У зависности од пуњења постижу се: ватрени траг, сноп варница, „бомба", прасак... А данас постоји и неколико врста ватромета: **светлосна кола** која турбинским погоном врте ракету у круг, **ватрени водоскоци** који се добијају испаљивањем читавих снопова ракета и такозвана **бенгалска ватра.** Она је смеша шалитре, сумпора и разних соли. Лагано гори и при сагоревању даје сјајнобели или обојени пламен, што зависи од састава смесе.

А на којој ће даљини да се види ватромет зависи од количине и састава смесе, прозрачности атмосфере и позадине на коју се светлост пројектује.

Само опрезно!

Свака земља има свој стил у прављењу ватромета, а сваки произвођач своју тајну формулу за посебне ефекте. Припреме за ватрометну представу трају више недеља, па и месеци. Мало је познато да несмотреност или лош прорачун могу да изазову несрећу!

Тако су у ово наше доба за време ватромета на Темзи, у Лондону, варнице запалиле дрвеће у парку с друге стране реке. На истом том месту, једном другом приликом, од снажног ударног таласа попадали су црепови са оближњих кровова. Али, то није ништа у поређењу с несрећама које су се догађале у ранијим вековима када су се читаве улице претварале у џиновску буктињу проузроковану експлозијом у некој радионици за израду ватрометних ракета.

Овај посао, дакле, није ни лак ни безазлен. Кажу да мајстори за ватромет увек имају трему, као глумци пред почетак представе. Али знају да нервозни могу да буду само дотле док не испале прву ракету. Ко ни после тога не успе да се прибере, убрзо схвати да мора да се окане овог заната. Но, такви су ретки јер је то посао који се ради из љубави – задовољство за мајстора као и за оне који могу да се диве његовом делу уживајући у свечарској атмосфери коју ватромет крунише.

Време је за свечаности – нека представа почне!

С. Ивановић

Овако се пакују ватрометне ракете

Ватромет је као класична музика – све је савршено укомпоновано. Његова лепота привукла је и Хендла који је створио „Музику за краљевски ватромет".

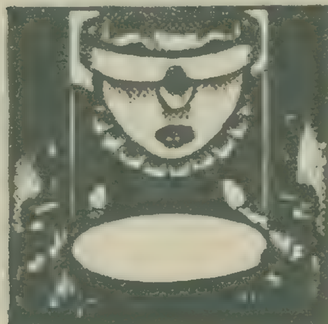

Вештина прављења ватромета развија се у Европи од 13. века, после проналаска барута.

Непознати сликар овековечио је тренутак када скамењени домороци у Африци гледају ватромет у част краљице Викторије

НАУЧНА ФАНТАСТИКА

Уређује
др Зоран Живковић

Окружен тамним брдима и прастарим зидинама Мртви град је изгледао потпуно неприступачан. Као да је још те давне 1099. године, када је освојен Јерусалим, већ било предвиђено да се ови градови добро обезбеде и одупру најездама моторизованих туриста.

Свој мотоцикл паркирао сам пре моста да бих избегао непотребне муке око налажења места у граду. Узео сам свој ранац и, по ко зна који пут, проклео себе и своју судбину која ме је увек терала да идем на места где пијаце миришу на кожу, на производе од дрвета и разне зачине...

Пробијао сам се кроз узбуркану гомилу људи унутар зидина, кроз сокаке закрчене тезгама на којима су биле изложене ципеле, бунде, грнчарија. На сваком ћошку свирао је понеки младић а старији су га с пажњом слушали. Све је сасвим личило на град какав је био у средњем веку. Лутао сам тако без циља провлачећи се између прастарих зидина када ми је одједном пала на памет чудна идеја: ту, у Мртвом граду, суочићу се са својом судбином.

Био је петак увече и град је просто врио. Убога жена која је у наручју држала бебу гледала ми је у длан, али ја сам био сувише обузет својом идејом о судбини, која ће ускоро показати право лице, да нисам ни слушао шта ми говори. Платио сам јој и наставио да се мувам по граду.

Ноћ као да је радила за мене. Ујутру сам сазнао да је та жена убила неког туристу, неког ко је насрнуо на њу. Становници града дигли су се на ноге. Сви су кренули у потрагу и прогоњење оних који су по улицама и трговима спавали у врећама. Посматрајући све то нисам се много бринуо, јер ја сам био кад сам уместо ка Палати змајева скренуо према Зидинама соли, а затим према Централној палати. Ту је, зачудо, владао мир и, макар на тренутак, могао сам да уживам у лепоти јутра. Успут сам налетео на мештанина који је урлао на двоје младих и збуњених – и они су провели ноћ у врећи за спавање у једној од попречних улица. Држао је у руци бич, а двоје младих никако нису

СУДБИНА СА КОБНИМ ПОСЛЕДИЦАМА

КЛАУДИО АШУТИ

С друге стране, шта ме брига. Валерија, моја бивша вереница, и Маргерита, девојка у коју сам сада био заљубљен одлучиле су да викенд проведу на мору. Тако сам ја кренуо на своју страну и од толиких места у својој географији из маште која сам желео да посетим одлучио се за Мртви град. Зашто? То ни сам нисам знао. Једноставно ми се ишло и кренуо сам.

од оне друге врсте туриста: са кратком уредном косом, фото-апаратом око врата и резервисаним местом у хотелу. Био сам себи одвратан што сам тако мирно и незаинтересовано посматрао овај лов на људе. Али кад ни оно мало полицајаца који су дежурали у граду нису успели било шта да учине, шта сам могао ја?

Моја судбина вероватно је почела да излази на видело

разумели шта хоће од њих... Човек је замахнуо бичем и ударио младића који је пао. Скочио сам и задржао му руку, тако да се други ударац делимично сручио на мене јер сам дуж леђа осетио како ми гори кожа. Разбеснео сам се и из све снаге га ударио песницом у стомак. Док се превијао, треснуо сам га коленом у лице. Зграбивши бич, дао сам знак младом пару да беже, а онда и сам пожурио да покупим своје ствари у хотелу.

Бежећи, налетео сам на још једну банду која ме је упитала зашто трчим и куда. Показао сам неодређено у правцу Зидина соли и продужио. Држећи бич чврсто у руци, вратио сам се до хотела, спаковао ствари, платио рачун и кренуо.

Све што ми се догађало до тог тренутка имало је неку логику. А онда је све постало нестварно: у околини пијаце почело је да се тресе... прво један потрес, па други, па трећи.

Као у сну, зачуо сам крике. Угледао сам како се земља размиче а Орлов торањ љуља уз кишу цигли које су падале са њега, безимена престрављена лица групе туриста затечених у разгледању града, руљу осветника која је до малопре пребијала уличне спаваче и аутостопере, древне зидине града и разнобојне аутомобиле – све се то, као у некој стравичној бајци, стопило у узаврелу магму.

Успео сам да на време потрчим према свом мотоциклу и побегнем пре него што и мене, као и Мртви град, не прогута та муњевита катаклизма коју ниједан геофизички институт никад није био у стању до краја да разуме.

И даље јурим аутострадом као да сам полудео. Јурећи ка месту несреће, у сусрет ми иду амбулантна кола и ватрогасци са укљученим сиренама. За њима и дуга колона оних који желе да сазнају шта се догодило или, једноставно, да би осмотрили како то изгледа кад други умиру.

Онај бич је сад стављен у мој пртљаг. Зауставио сам се накратко да бих везао ранац и ставио кацигу на главу. Нисам желео да ико сазна да сам једини преживели у том дану катастрофе Мртвог града. Нисам желео да икад ико дође и запита ме како је то могуће. Ни сам не знам како.

У међувремену јурим, јурим...

Прошлост остаје за мном истом оном брзином као и метални вијадукт којим пролазим. Узалуд тражим објашњење за крај Мртвог града. Почињем да сумњам да се земља осветила Хордама хаоса, свим оним гомилама туриста, становника, банди, придошлица и – одједном сам се присетио приче која ми се већ одавно мота по глави, приче коју никад нећу написати јер ни данас за то нисам спреман.

Једна земља у којој влада ред и мир. Весела група младих мотоциклиста који ником не желе зло. Хаос и земља која се... свети окрећући све на себи док све није поубијала. И из прашине њених рушевина сенке мотоциклиста које, ипак живе, крећу да по свету објаве поруку о Хаосу.

А ја јурим и јурим. И – не желим да погледам иза себе. После много сати заустављам се на једној станици. Пуним бензин, пијем нешто, пушим цигарету... држим бич у руци: црн је и сјајан, са неколико белих украса на дршци за које ми се чини да сам их већ негде видео, али никако не могу да се сетим где. Можда на страницама оне књиге коју сам купио у Трсту док сам био с Валеријом а она је причала о Египту у доба Суеца...

Упркос сјају, бич је изгледао као да је стар. Имао је „мирис" прохујалих времена, можда је стварно потицао из Јерусалима, из времена Виљема Освајача када је подигао торањ и омогућио крсташима да освоје Свети град.

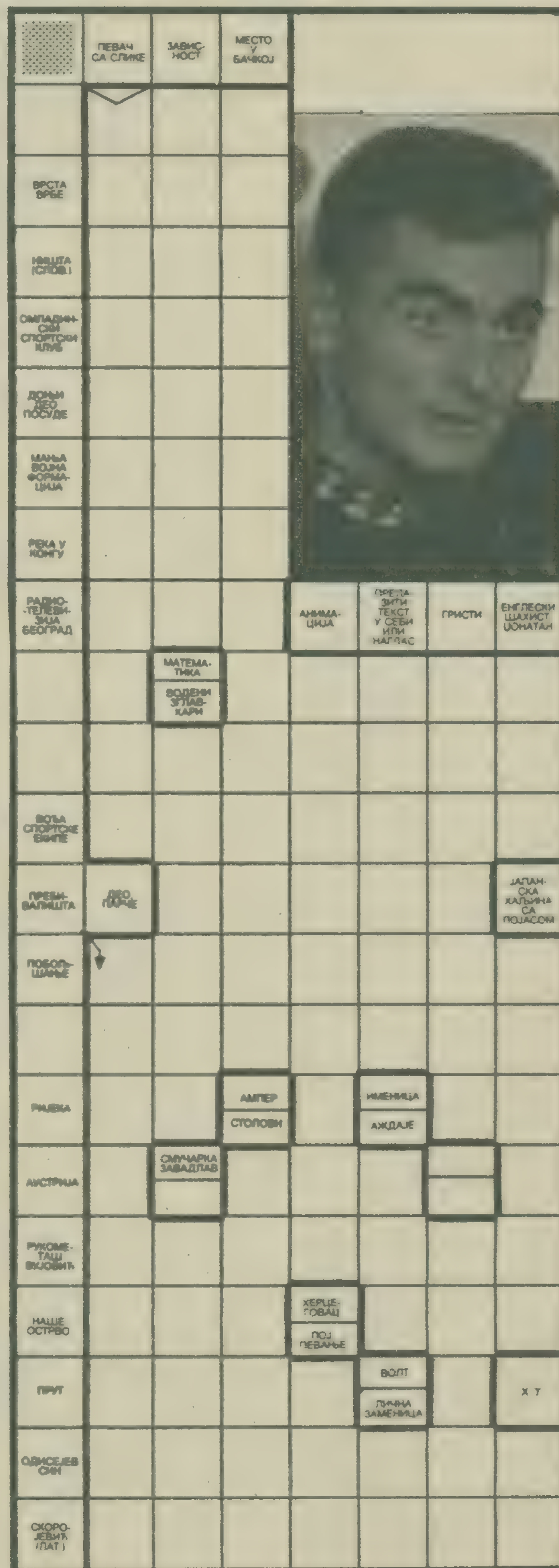
Поново сам кренуо. И јурим. Време као да је престало да постоји. Кад сам дошао у град Медитеран, опет сам оставио мотоцикл ван паркиралишта да бих избегао да ме заграде паркирани аутомобили бројних туриста. Узео сам ранац, обесио га на раме и, држећи у руци бич, кренуо у потрагу за неким хотелом који ће се можда звати „Мирамаре".

Не знам где су сада Валерија и Маргерита нити ме то занима. Моја географија из маште још никад није разматрала Медитеран, али кобна судбина која се испуњава често указује на нове путеве које треба прећи. Не знам ништа, али бич који држим у руци увек ми сам укаже на такве промене и, као да је жив, преноси ми поруке које ја не успевам да разумем.

Није важно. Можда у Медитерану постоји нека друга жена која гледа у длан.

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

Пише Елизабета Лукић

ХОРОСКОП ЗА МЛАДЕ ОД 29. ДЕЦЕМБРА ДО 4. ЈАНУАРА

4. ЈАНУАРА – ОПРЕЗНО?

ОВАН (21. 3 – 20. 4)

Односи са родитељима и даље неће бити по твом укусу, стрпљење ће ти помоћи да избегнеш невоље, а лакше ћеш обезбедити и слободан избор у организовању дочека Нове године. Посебно занимљив дан имаћеш 2. јануара када се може десити нешто врло важно. Ако будеш опрезан 3. и 4. спречићеш евентуалне незгоде у школи, јер неће ићи све баш по твом плану. Избегавај убеђивања

БИК (21. 4 – 20. 5)

Сумња у сопствене способности може да те омете у настојању да 29. измениш свој успех у школи. Страховаћеш без разлога, зато немој да се узбуђујеш због тога. Мала споречкања са симпатијом могу да те тренутно обесхрабре, међутим, знаш да не може да одоли твом шарму, зато искористи новогодишње празнике да је одобровољиш. Неистините приче особе у знаку Овна могу да те изнервирају већ четвртог дана нове године

БЛИЗАНЦИ (21. 5 – 21. 6)

Учиниће ти се врло занимљивим да се на неко време повучеш и мало размислиш о свом понашању. Истина је да овакве одлуке доносиш у погрешно време, јер твоја жеља да Нову годину дочекаш без пријатеља може само још више да те растужи. Остави то за неки други пут. Лош дан имаћеш 4. јануара, када ћеш сазнати да ти особа коју сматраш пријатељем ради иза леђа

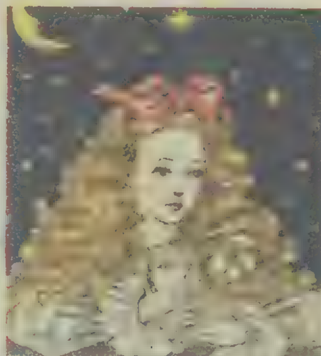
РАК (22. 6 – 22. 7)

Новогодишњи празници проћи ће много боље него што очекујеш, изненада ће искрснути могућност за изузетну забаву. Ипак, после тога, 3. и 4. чека те непредвиђена ситуација која може да ти поквари успех у школи. Немој себи да дозволиш да неспреман одеш на часове после празника, можеш се наћи у незавидном положају. Родитељи ће имати разумевања за твоје пропусте што ти неће много значити у овом тренутку.

ЛАВ (23. 7 – 23. 8)

Заборави на тражење „својих права" 31. децембра јер нећеш имати среће да убедиш родитеље у своје ставове. Боље покушај да направиш мање сложену стратегију која ће те довести до циља. Мрзовоља после празника (можда умор) успаваће ти пажњу што ће имати последице, зато покушај да на време размислиш о свему. Твоја симпатија биће поносна на тебе током новогодишњих празника.

ДЕВИЦА (24. 8 – 22. 9)

Осећаш се сјајно у овом периоду, скоро ништа неће моћи да поквари твоје добро расположење. Новогодишње празнике провешћеш изван својих очекивања. Ипак, после празника, покушај да мало нежније поступаш са својом симпатијом. Твоја потреба да стално будеш у центру пажње може јој засметати. Невоље у школи могу да буду разлог твојим љубавним јадима.

ВАГА (23. 9 – 22. 10)

Одушевиће те настојање симпатије да ти испуни сваку жељу. Увидећеш да си до сада безразложно сумњао у њена осећања. Ситне нежности и њена жеља да ти покаже колико те воли улепшаће ти новогодишње празнике. Мала збрка у кући баш 4. јануара може да те узнемири. У школи ће све тећи лако. Биће изузетних прилика, зато учини све да их искористиш то ће имати утицаја на даљи ток ове школске године.

Илустровала: Драгана Јовчић

ЗНАК / ПРЕДМЕТИ	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓
МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	*	△	○	*	□	*	△	*	○	□	△	□
МАТЕМАТИКА и сродне науке	□	*	□	△	○	□	△	*	△	□	*	△
СТРАНИ ЈЕЗИК	△	*	△	*	□	△	□	*	□	△	□	*
УМЕТНОСТ (ликовна, муз.)	△	*	○	△	*	□	*	○	□	△	□	△
ИСТОРИЈА	○	△	□	△	□	*	□	△	*	□	*	○
ГЕОГРАФИЈА	△	□	*	□	□	*	*	□	△	*	○	*
ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ	□	*	○	□	*	□	△	*	○	*	○	□
БИОЛОГИЈА	*	□	△	*	□	△	○	△	*	□	*	○
ФИЗИКА	○	△	○	△	*	□	△	□	△	□	○	△
ХЕМИЈА	△	○	*	□	○	□	△	*	□	*	□	△
ТЕХНИЧКЕ НАУКЕ	△	*	□	△	□	*	○	△	*	□	△	*

ШКОРПИОН (23. 10 – 22. 11)

Добри услови омогућиће ти дружење које ће унети видну свежину у хладне зимске дане који те иначе чине тужним и нерасположеним. Нова година биће право славље. Сјајно ћеш се забављати, а указаће се и прилика за промене у љубавном животу. Изгледа да је на помолу нешто ново. Одлично ћеш одиграти игру са особом у знаку Јарца која ће покушати да ти мало пољуља углед.

СТРЕЛАЦ (23. 11 – 21. 12)

Осећаћеш се сјајно. Све ће ти ићи од руке, забављаћеш се изврсно, бићеш у центру пажње у току прославе Нове године, а то ти је веома важно. Покушаћеш да освојиш симпатије свих особа супротног пола. Води рачуна, то ће ти донети невоље са симпатијом. Покушај да објективно сагледаш своје понашање, јер заиста понекад немаш меру када се играш завођења.

ЈАРАЦ (22. 12 – 20. 1)

Тридесетог децембра добићеш лепу сумицу новца, што ће ти променити планове за дочек Нове године. Набоље, наравно. Немој да заборавиш на дато обећање, разочараћеш особу која ти много значи. У школи ће тећи све по твом плану, само треба да будеш у току збивања јер ти једино расејаност може покварити добре шансе. Чувај се повреда 3. јануара.

ВОДОЛИЈА (21. 1 – 19. 2)

Лепи односи са симпатијом потпуно ће да те изолују од стварности. Желећеш да заборавиш на време, а то ћеш моћи у току новогодишњих празника. Ако имаш старијег брата или сестру, немој да се упушташ у непотребне расправе, јер могу да те снађу незгоде. Родитељи неће слушати твоје оптужбе. У школи неће бити значајних догађаја. Буди на опрезу 4. јануара.

РИБЕ (20. 2 – 20. 3)

Имаћеш пуно среће у настојању да спроведеш једну своју необичну идеју за Нову годину. Ако ти буде потребна помоћ родитеља, можеш да рачунаш на њу. Немаш став према новцу, када га имаш – немилице трошиш, али зато када га нема – не правиш галаму. После празника направићеш погрешан потез који ће ти потпуно испразнити џепове. Ако имаш неке озбиљније планове, припази да 2. и 3. не потрошиш новац узалудо.

КАРНЕВАЛ НА ДНУ МОРА

ЛЕПИ И ОПАСНИ БЕСКУЋНИЦИ

Имају отровне жлезде, „турпију" и апетит који не зна за границе

Личе на цртеже талентоване и маштовите деце. Необичних су боја, украшени раскошним чуперцима на леђима и бројним пипцима који се непрекидно таласају. Нежни су и на изглед незаштићени – то су морски пужеви голаћи чији је латински назив нудибранхе (Nudibrancha). Одрекли су се оклопа који је одувек штитио њихову врсту али, по свему судећи, уопште нису погрешили. Напротив, недостатак кућице чини их покретљивијим. А да би одбранили и заштитили своје нежно тело од бројних грабљивица које вребају у океанима, користе најразличитија средства.

Сусрет морксог пужа голаћа и морске сасе снимљен у водама Тихог океана. Пужеви распознају светлост и таму, али плен проналазе додиром. Пре него што нападне жртву, пуж се усправи попут кобре

Пужеви голаћи су веома прождрљиви. Споро се крећу и при том нападају жртве које су још спорије од њих или се уопште не померају с места. Сви имају храпав језик, налик на ренде. На њему су оштре израслине, уместо зуба, које попут турпије са стена могу да скину све оно на шта се намере, а служи им за исхрану.

Пужевима голаћима који су месоједи језик служи и као оружје јер на крају има пипке који су једним каналом повезани са отровном жлездом. Њоме ожаре плен и тако га лакше савладају.

Морски пужеви голаћи пролазе у свом развоју кроз фазе које се не срећу ни код једне друге врсте мекушаца – класе којој и нудибранхе припадају. Код њих се анус, дупља и органи за дисање у стадијуму ембриона налазе одмах иза главе, уместо на стражњем делу тела. Код већине морских пужева овакав распоред остаје заувек док се код голаћа све поново мења и позади остају само органи за дисање. Они немају шкрге већ дишу преко чуперака на леђима.

Пужеви голаћи имају стопало од снажног мишића са чије се доње стране налазе бројне трепљице које им омогућавају кретање. Већина голаћа пуже по дну мора, али многи знају и да пливају, бар толико да могу да пронађу партнера или побегну од грабљивица. Да би се заштитили, ови пужеви користе и камуфлажу. Црвени пуж голаћ, на пример, постаје невидљив кад се успуже на исто тако црвени сунђер. Боја ових мекушаца често зависи од оног што једу – црвени пуж, на пример, једе црвени сунђер.

Еолиди, једна врста морских голаћа, може да свари целог дупљара, као што је медуза или хидра. Остају само жарне ћелије жртве које нетакнуте стижу у пипке, а пуж их онда користи као своје оружје, дуго пошто је појео плен.

Пужева голаћа има око 2500 врста. Живе у свим морима и океанима света – од полова до тропских области. Сви су хермафродити, тј. имају и мушке и женске репродуктивне органе. Из јаја већине пужева голаћа излегу се ларве које слободно пливају с планктонима. У том стадијуму имају кућицу која је уобичајена за њихову врсту. После извесног времена спуштају се на дно, најчешће на неку биљку или животињу. Онда ће се преобразити у младог пужа без кућице.

Само мали број морских пужева голаћа може да се користи у исхрани. Неке врсте једу Алеутски Индијанци и становници Курилских острва у Совјетском Савезу. А пуж голаћ звани морски зец користи се у кинеској медицини. Ови пужеви служе и за истраживања у неуропсихологији јер имају изузетно велике нервне ћелије – код морског зеца њихов пречник је чак један милиметар, што научницима омогућава лакше и брже истраживање за добробит човека.

Међутим, морски пужеви голаћи нису занимљиви само за биологе и неурологе, већ и за заљубљенике у морске дубине које привлаче њихове прекрасне, готово нестварне боје и облици. Захваљујући њима су и направљени ови снимци које видите.

С. И.

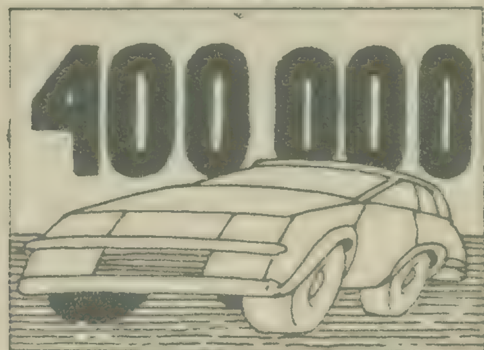

Богатство – на четири точка

Волео бих да знам који је путнички аутомобил најскупљи на свету?

СРЂАН
Титово Ужице

Најскупљи и, вероватно, најбољи је „ферари F-40". Кошта 400.000 западно-

немачких марака. А колико је то, види се и по цени за новог „ролс-ројса" која износи „само" 190.000 марака.

У немачким новинама већ неколико месеци излази уоквирени оглас којим се за поменути „ферари" нуди чак 1,500.000 марака! Серија је веома мала, а право првенства имају стални купци и познате личности...

Од овог аутомобила могао би да буде скупљи једино неки стари „бугати", „ролс-ројс", „форд"... који је музејски примерак и, као такав, практично, нема цене.

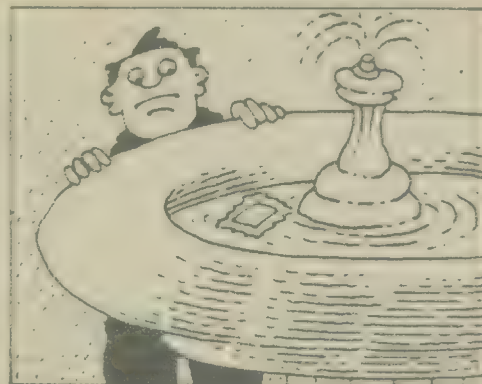

Хладна столица

Доскора сам био одличан ђак, а сада сам ређао све лоше оцене. Учење ми више не иде од руке. Молим те, реци ми како да брже и лакше нешто научим?

САФЕТ
Нови Сад

Ти најбоље знаш због чега си занемарио учење... Ако више не можеш да будеш одличан ђак, потруди се – да не будеш најгори! Загреј мало столицу, јер правило које каже „Што је брзо то је и кусо" важи за учење као и за све остало.

Марке у фонтани

Да ли већу филателистичку вредност има поништена или непоништена марка и да ли у Лесковцу постоји филателистички клуб?

ГОРАН СТОЈАНОВИЋ
Ветерничка 32
Лесковац

Филателистичку вредност имају обе марке, с тим што је вредност поништене увек мања. Да подсетимо: марка мора да буде беспрекорна – да јој зупци нису оштећени, да нема отисака прстију, да није савијена и да на полеђини нема лепка.

Лесковчани немају свој филателистички клуб, али смо чули да се сакупљачи марака, незванично, састају у кафани „Фонтана" сваке недеље пре подне.

Гљиве – инвазори

Озбиљно сам забринута јер се мој стари речник енглеског „разболео". Почео је да жути. Прво се жута мрља појавила само на једној страни, а сада се, као нека зараза, проширила по целој књизи. Реците ми зашто се то дешава и да ли постоји неки лек?

ЈОВАНА
Београд

Највероватније се ради о такозваном микробиолошком загађењу – о најезди гљивица чије су колоније обојене. Речник може да се „излечи", али ти то не можеш сама. Зато га однеси у конзерваторску лабораторију Народне библиотеке у Београду (улаз из Скерлићеве 1), где ће ти неко од стручњака радо помоћи и научити те како, иначе, да чуваш књиге.

Поклон – за поклон

Dragi Zabavniče,

Ako se još nisi setio, dajem ti ideju da nas obraduješ i da nam u sledećem broju pokloniš mrežu kvadra, koja bi zalepljena pretstavljala kutiju za PEZ karte.

Kad imamo karte, hoćemo i kutiju !

VLADA
BEOGRAD

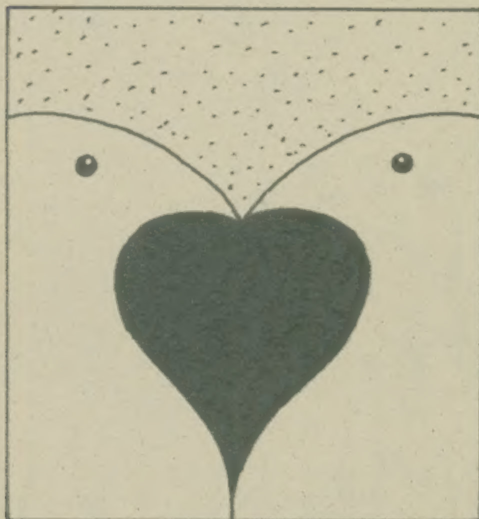
О томе смо већ размишљали, али идеја није била остварљива из чисто техничких разлога – „спљоштена" кутија вири из листа... Уз нове карте биће и кутија.

Голуб и голубица

Мој брат и ја имамо направљен голубарник, али немамо голубове. Зато вас молимо да нам кажете како да их набавимо, како да их гајимо и дресирамо и још нешто да нам напишете о њима. Можда би неки одгајивач, читалац „Забавника", могао да нам поклони пар голубова – мужјака и женку!?"

МИРА ПЕТРОВИЋ И НИКОЛА БЕГОВИЋ
Горанска 1
36201 Матарушка Бања

Све о голубовима наћи ћете у Нолитовом издању „Голубарство" чији су аутори М. Пеурача и В. Дрињовски. У њизи

је одштампан и адресар организација и одгајивача голубова с којима можете да ступите у контакт – ако вам се пре тога, неко од њих сам не јави и... приреди вам, надамо се, лепо изненађење.

Најкраће писмо

Прочитао сам у „Забавнику" да је хавајско писмо једно од најсиромашнијих у свету јер има само 12 слова. Занима ме која су то слова?

БОЈАН ЗАТЕЗАЛО
Соње Маринковић 3/1
Нови Сад

То су: А, Е, Х, И, К, Л, М, Н, О, П, У и W.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

DANISH PEN-CENTRE, Christian Ejlers, Broloeggerstr. 4, Copenhagen, Denmark

PANORAMA PER I GIOVANI, Via Seredo 74, 00173 Roma, Italia

JUST SEVENTEEN, EMAP/ /NETRO PUBLICATIONS, 42-48 Great Portland Street, London WIN-5AH, England

Association of Pen friends Club of Japan, Hongo P.O. Box No 100, Bunkyoku Tokyo, 113-91 Japan

TUTTOGIOVANI NOTIZIE, Piazza Ateneo Salesiano 1, 00139 Roma, Italia

Gregory Skokandish, CONTACT CLUB NEW ZELAND, 15 Acacia drive Seadown RD 3, Timaru, New Zeland

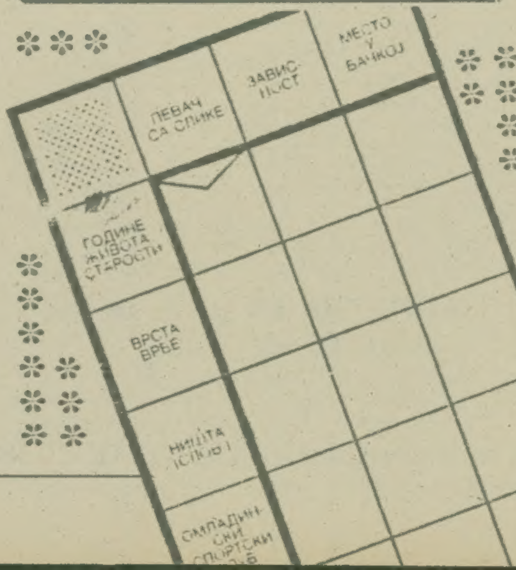
ЮНОСТ, 101524 ГСП МОСКВА, Ул. Горког бр. 32/1, СССР

SEVENTEEN, Triangal Communication inc. 850 3rd Avenue, New York 10022, USA

SCINTEIA TINERETU-LUI, Piata Scinteia No 1, Bucarest, Romania

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

ВОДОРАВНО: доб, ива, нич, оси, дно, вод, осо, ртб, н, рачун, иронија, капитен, комад, бољитак, оверити, ри, а, им, в, ања, о, веселин, ист, еро, штап, в, телемах, аривист.

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампана ствар, штампање; по закону обавезно означавање имена издавача и уредника, одговорних за садржину часописа

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

● БРОЈ 1983

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
др Живорад Миновић

В. д. главног и одговорног уредника
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ
Сима Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илијин, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Смиљанић и Никша Стипчевић. Чланови Савета из Редакције: Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (графичко-технички уредник), Славољуб Нецић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Иванка Миладиновић, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Минић, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић
и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 552.600 динара, полугодишња 1.105.200 динара, годишња 2.210.400 динара

ПРЕТПЛАТА
ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 1.105.200 динара, полугодишња 2.210.400 динара, годишња 4.420.800 динара

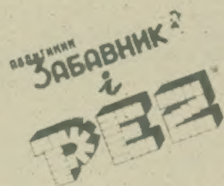
Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" – ООУР „Продаја" – претплата на лист: „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ГОДИШЊА ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ:

САД	USD	49.–
СР НЕМАЧКА	DEM	85.–
ШВЕДСКА	SEK	305.–
ФРАНЦУСКА	FRF	290.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF	77.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТБАНКЕ" – Београд, на рачун број: 60811-620-63-257300-00054 уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ВЕЛИКА НАГРАДНА ИГРА

ИГРА СЕ НАСТАВЉА

РЕЗУЛТАТИ ИЗВЛАЧЕЊА НАГРАЂЕНИХ ЗА МЕСЕЦ 11 '89.

Извучени су следећи добитници

МОТОЦИКЛ ТОРИ добио је РАДОСАВЉЕВИЋ МЛАДЕН, 26202 Глогоњ, Ул. Школска 135

BICIKL BMX РОГ добили су:

Кременовић Кристина, Бјеловар, Јурице Рибара 91; Јововић Иван, Ниш, Максима Баћовића 19; Трајановски Благоје, Скопље, Палмиро Тољати 198; Марјановић Ивана, Дудовица; Хорват Дарјан, Рогашовци; Тарасов Всеволод, Лазаревац, Воке Савића 3; Божић Дарко, Тузла, Росе Хаџивуковић 10; Ђурђавић Живорад, Београд, Војводе Степе 69; Вуксић Александар и Ђорђе, Бели Поток, Савез бораца 16; Мартиновић Жељко, Катићи, Д. Слапница 6; Косић Марица, Карловац, М. Симић 3; Мирјана Радивојевић, Равна Река; Горник Ксенија, Љубљана, Трг октобарске револуције 12; Модринић Александар, Београд, Браће Ковача 66/III; Димески Бранимир, Прилеп, Георги Димитров 20-а; Струховик Влатко, Илок, Радићева бр. 52; Окорн Ања, Љубљана, Поклакорјева 10; Перић Џенана, Брчко, Херцеговачка 13; Грабар Маријана, Бедња, Пурја, бб; Јотановић Горанка, Јове Мамуле 7, Гомирје; Шеговић Никола Неделишће, Дравска 8; Бенедичић Гашпер и Боштјан, Љубљана – Кебетова број 23; Поповић Никола, Бања Лука, Мјустафе Заимовића 8 Татај Атила, Земун, Јована Стојисављевића 35/51.

ЗАШТИТНА КАЦИГА ЗА БИЦИКЛИСТЕ BMX–ПЕЗ

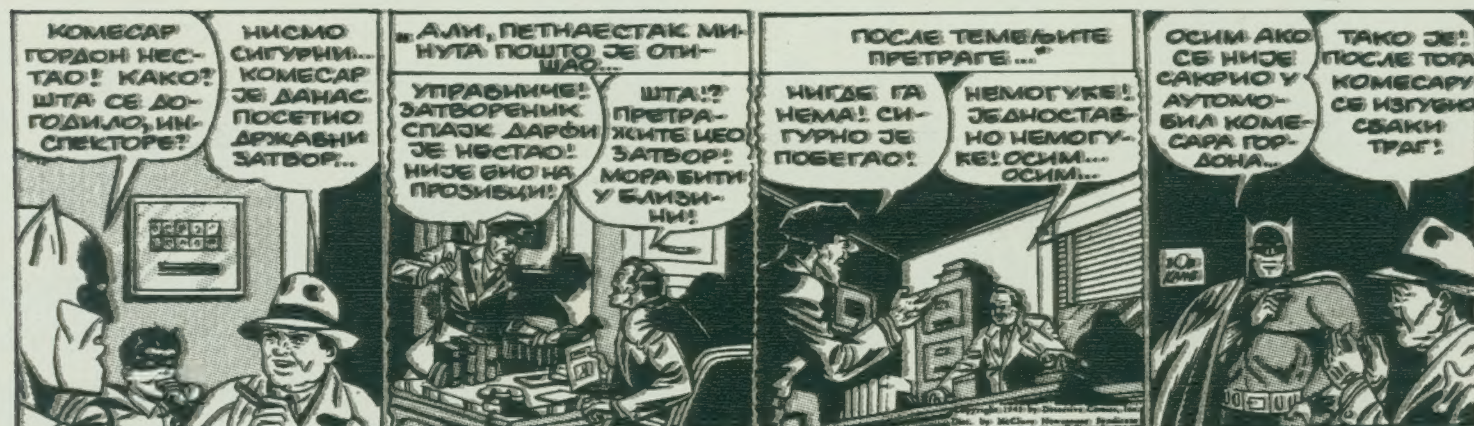
Мијић Саша, Матијићка 8, Мајур; Шантавец Даворка, Лудбрег, Вељка Влаховића 15; Бојан Поточник, Шархова 12, Прагерско; Јурковић Игор, Врсар, Алдо Негри 2; Јовић Драгана, Мајур, Село Мајур; Урош Стоисављевић, Тењски Антуновац, Косте Нађа 41-А; Вујичић Горан, Топола, Крагујевачки пут бб; Војиновић Никола, Београд, Вјекослава Афрића 12; Кухар Марјана, Титово Велење, Ложница 19а; Анета Стеваноска, Костинци, Прилепско; Миличевић Вања, Ваљево, Јакова Ненадовића 133; Илић Мартина, Бос. Брод, Радничка 175; Степановић Милан, Свилајнац, С. Дубље; Мразовић Иван, Доњи Михољац, Прилаз Стадиону 12; Праган Јожика, Бачко Градиште, С. Маринковића 16; Милановић Јелена, Велика Плана, Саве Ковачевића 22; Репец Иван, Суседград, Алеја Сељачке буне 23; Маџиабдић Дамир, Луке ст. 36/9, Грачаница; Јулоски Јован, Матице српске 46, Миријево; Костић Стефан, Панчево, Моравска 13; Точај Мартина, Згорња Кунгота, Плинтовец 41; Маја Маринко, Ст. Пазова, Ул. Лењинова 2; Ковачић Марија, Гундулићева 14, Вирје; Чепељ Ива, Осијек, Р. Кончара 44-а;

ИГРАЈТЕ СЕ PEZ ФИГУРИЦАМА – СЛАДИТЕ СЕ PEZ БОМБОНАМА

BATMAN with ROBIN by У БОРБИ ПРОТИВ ЗЛОЧИНА

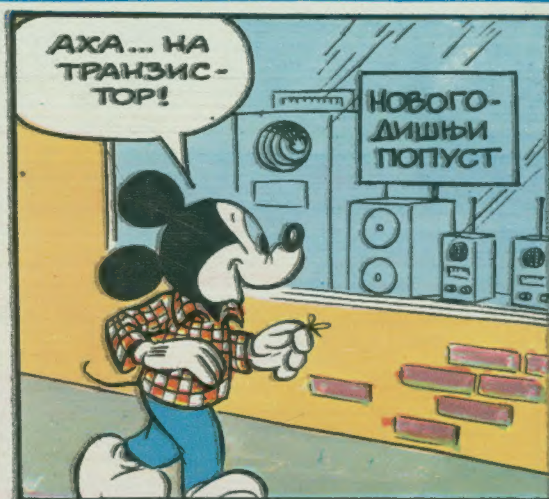

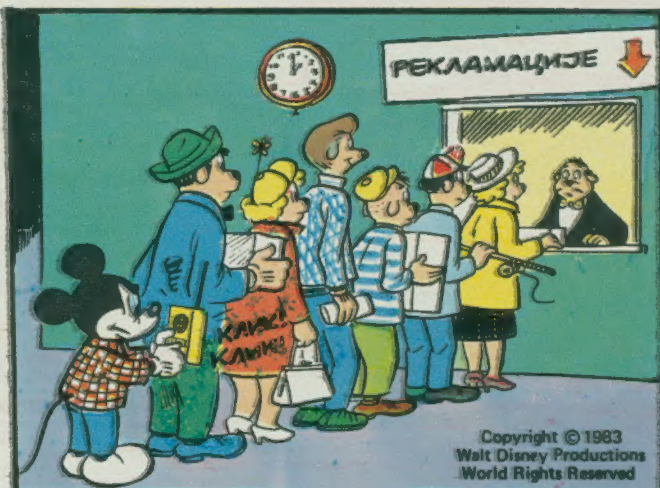

WALT DISNEY
МИКИ

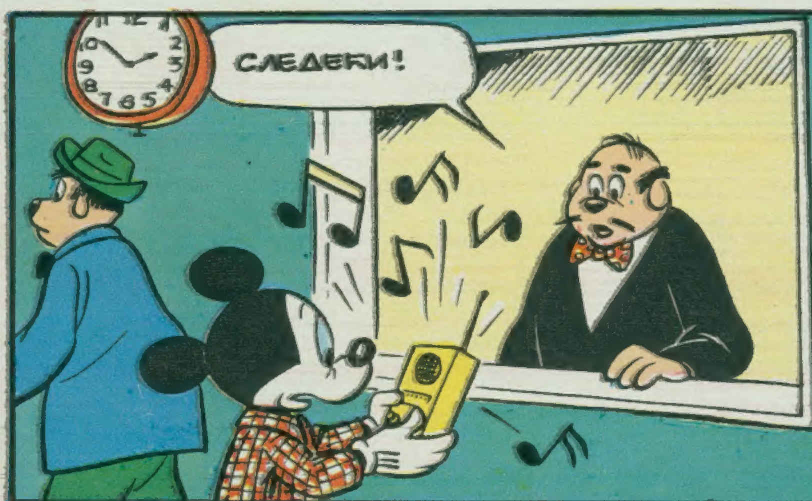

ХМ... НА ШТА ОВО ТРЕБА ДА МЕ ПОДСЕТИ?

АХА... НА ТРАНЗИС-ТОР!
НОВОГО-ДИШЊИ ПОПУСТ

КУПИО САМ ГА МИНИ ЗА НОВУ ГО-ДИНУ, АЛ' НЕ РАДИ!

КЛИК! КЛИК!

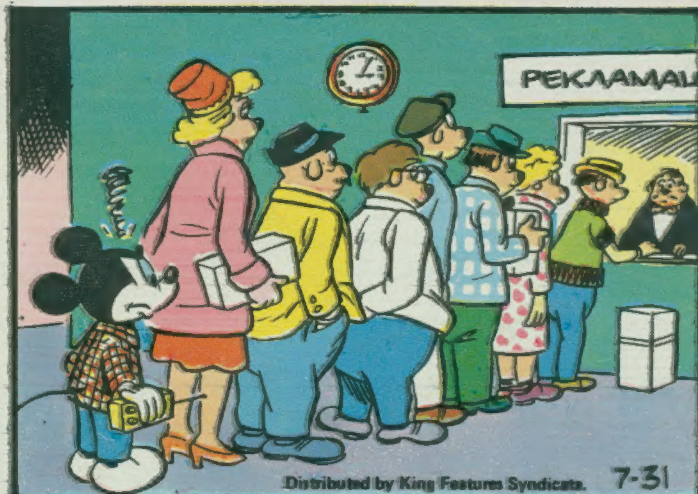

РЕКЛАМАЦИЈЕ
Copyright © 1983
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

СЛЕДЕЋИ!

ГРЕШКА! МИСЛИО САМ ДА ЈЕ ПОКВА-РЕН!

НОВОГОДИШ
ПОПУСТ

!

РЕКЛАМАЦ
Distributed by King Features Syndicate.
7-31